

UNIVERZITET U TUZLI
FILOZOFSKI FAKULTET

STUDIJSKI PROGRAM
Prvog ciklusa studija

PREDŠKOLSKI ODGOJ I I OBRAZOVANJE
s primjenom od akademske 2022/2023. godine

Tuzla dr. Tihomila Markovića 1, tel. +387 35 306 330
<http://www.ff.untz.ba/>

I. OPĆI DIO

Studijski program usklađen je sa organizacijom rada i dostignućima u oblasti nauke i odredbama Statuta. Usklađivanje Nastavnog plana i programa zasnovano je na dosadašnjim iskustvima i zahtjevima u obrazovanju odgajatelja koji će po završetku četverogodišnjeg studija biti osposobljeni za rad u području predškolskog odgoja.

1. Naziv i ciljevi studijskog programa

Naziv studijskog programa: **Predškolski odgoj i obrazovanje**

Plan i program su prilagođeni zahtjevima Zakona o visokom obrazovanju i standardima kojima se reguliše visoko obrazovanje u BiH. To podrazumijeva potpuno prilagođavanje principima aktuelnih promjena i reformi na polju Visokog obrazovanja u području odgoja i obrazovanja. Također, nastavni plan i program je uporediv sa akreditovanim studijskim programima za Predškolski odgoj na Učiteljskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, na Pedagoškom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, te odjelu za izobrazbu odgajatelja Sveučilišta u Zadru.

Nastavni plan studija urađen je u skladu sa obavezama Filozofskog fakulteta studijskog odsjeka Predškolski odgoj i obrazovanje da redovno usklađuje Nastavne planove i programe.

Studenti slušaju dvije grupe predmeta (obavezni i izborni) čijim polaganjem ostvaruju različit broj ECTS kredita.

Studij je organizovan kao redovni.

Ciljevi studijskog programa su slijedeći:

- a) Sticanje znanja i vještina za poziv bachelora predškolskog odgoja, te stručnih znanja i vještina potrebnih za rad u praksi;
- b) Osposobljavanje studenata za samostalno kompariranje teorija i modela i razvijanje kritičkog pristupa naučnim spoznajama;

- c) Osposobljavanje studenata za planiranje, izvođenje i vrednovanje odgojno-obrazovnog rada u predškolskom odgoju;
- d) Osposobljavanje studenata za primjenu inovacija i savremene obrazovne tehnologije u predškolskom odgoju;
- e) Djelotvorno rješavanje stručnih problema na temelju profesionalnih znanja i vještina, te kritičkog i kreativnog mišljenja;
- f) Upoznavanje i pridržavanje kodeksa struke i moralnih načela;
- g) Sticanje uslova za dalje školovanje i stručno usavršavanje iz oblasti predškolskog odgoja.

Primjena novog nastavnog plana i programa počinje akademske 2022/2023. godine.

2. Način izvođenja nastave i trajanje studija

Studijski program Predškolski odgoj i obrazovanje je organizovan kao redovni i vanredni studij u skladu sa Zakonom o Visokom obrazovanju TK. Prvi ciklus studija traje četiri (4) godine (8 semestara) i vrednuje se sa 240 ECTS bodova. Studijska godina se organizuje u dva semestra (zimski i ljetni), od kojih svaki ima 15 nastavnih sedmica.

3. Stručni ili akademski naziv i stručno i naučno zvanje koje se stiče završetkom Prvog ciklusa studija

Završetkom studija Prvog ciklusa student stiče akademsko odnosno stručno zvanje u skladu s Pravilnikom o korištenju akademskih titula i sticanju naučnih i stručnih zvanja na visokoškolskim ustanovama u Tuzlanskom kantonu i načinu njihovog korištenja koji donosi Ministarstvo obrazovanja i nauke TK na studijskom odsjeku Predškolski odgoj i obrazovanje: ***Bachelor predškolskog odgoja i obrazovanja***. Uz diplomu studentu se izdaje i Dodatak diplomi (suplement).

4. Uslovi upisa na prvi ciklus studija

Pravo učešća na Konkursu imaju kandidati državljanima Bosne i Hercegovine, strani državljanima i

lica bez državljanstva sa završenom srednjom školom u četverogodišnjem trajanju u Bosni i Hercegovini, kao i kandidati koji su srednju školu završili izvan Bosne i Hercegovine, a za koje je nakon postupka nostrifikacije, odnosno ekvivalencije utvrđeno da imaju završeno odgovarajuće srednje obrazovanje.

Pravo učešća na Konkursu imaju i kandidati sa završenom srednjom stručnom školom, ukoliko su stekli dopunsko obrazovanje iz općeobrazovnih predmeta u gimnaziji ili srednjoj tehničkoj i srodnoj školi.

Klasifikacija i izbor kandidata za upis vrši se na osnovu rezultata prijemnog ispita i drugih kriterija u skladu sa procedurama koje utvrđuje Senat Univerziteta u Tuzli

5. Kompetencije koje se stiču po završetku Prvog ciklusa studija na studijskom odsjeku Predškolski odgoj i obrazovanje

U toku studija Predškolskog odgoja i obrazovanja studenti će razviti lične, profesionalne i socijalno-komunikacijske kompetencije potrebne za rad u praksi ranog odgoja i obrazovanja.

a) Personalne kompetencije

Završetkom studija Predškolskog odgoja i obrazovanja studenti će razviti lične kompetencije koje su temeljene na etičkim načelima (sistemima vrijednosti) i koje su usmjerene na razvijanje motivacije, empatije, kreativnosti, fleksibilnosti, stalnog razvoja karaktera i vještina kroz samo-refleksiju i društveni uticaj na temelju odgovornosti (integriteta).

Opće personalne kompetencije

Nakon završenog studija Predškolskog odgoja i obrazovanja studenti će:

- razviti sposobnost za samostalan rad i motivaciju
- razviti profesionalni integritet
- razviti svijest o kulturalnim različitostima i uvažavanju istih
- razviti sposobnost za cjeloživotno učenje i stalno usavršavanja

- demonstrirati odgovornost u radu

Specifične personalne kompetencije

Nakon završenog studija Predškolskog odgoja i obrazovanja studenti će:

- demonstrirati povjerljivost u radu
- razviti model profesionalnog ponašanja
- pokazati poštovanje u radu s djecom i porodicama
- demonstrirati sposobnost rada sa djecom i porodicama iz različitih okruženja (različitog socio-kulturnog i ekonomskog statusa)

b) Profesionalne kompetencije

Profesionalne kompetencije podrazumijevaju relevantna znanja, vještine i stavove koji su u skladu sa profesionalnim standardima i dobrom praksom u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju. Odgajatelji sa razvijenim profesionalnim kompetencijama sposobni su razviti prilagođeni program za djecu, koristeći različite materijale i resurse, te osiguravati i stvoriti bogatu i poticajnu okolinu kroz igru i učenje.

Opće profesionalne kompetencije

Nakon završenog studija Predškolskog odgoja i obrazovanja studenti će:

- imati teorijska i praktična znanja o predškolskom odgoju i obrazovanju
- demonstrirati didaktička i metodička znanja i primijeniti učinkovite strategije u radu
- demonstrirati znanje o kurikulumu i njegovom planiranju
- pokazati znanje i razumijevanje faktora za zdravlje i sigurnost djece organizirajući sigurnu i poticajnu sredinu;
- pokazati razumijevanje inkluzivne prakse u odgoju i obrazovanju,
- demonstrirati znanje o pravnim propisima koji regulišu rad u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju
- demonstrirati i primijeniti znanje jezika, znanja o informacionim tehnologijama, te znanja iz područja prirodnih nauka,
- pokazati razumijevanje potrebe refleksivne prakse i stalnog profesionalnog usavršavanja

Specifične profesionalne kompetencije

Nakon završenog studija Predškolskog odgoja i obrazovanja studenti će:

- demonstrirati znanje o osobinama i karakteristikama djece u ranoj i predškolskoj dobi
- pokazati sposobnost razumijevanja institucionalnog konteksta i prakse ranog odgoja i obrazovanja,
- razviti sposobnost samostalnog planiranja i konstruiranja poticajnog okruženja za rano učenje,
- razviti profesionalizam i etičnost u radu u području ranog odgoja i obrazovanja.

c) Socijalno-komunikacijske kompetencije

Kompetencije u socijalno-komunikacijskom području podrazumijevaju sposobnost uspostavljanja i održavanja autentičnih odnosa sa djecom ranog i predškolskog uzrasta, kolegama, porodicama i lokalnom zajednicom, koji su zasnovani na podržavanju, bliskosti, saradnji i poštovanju.

Opće socijalno-komunikacijske kompetencije

Nakon završenog studija Predškolskog odgoja i obrazovanja studenti će:

- razviti i u radu demonstrirati komunikacijske vještine,
- demonstrirati posjedovanje interpersonalnih vještina,
- razviti sposobnost timskog rada
- razviti i demonstrirati svijest o različitosti i multikulturalnosti.

Specifične socijalno-komunikacijske kompetencije:

Nakon završenog studija Predškolskog odgoja i obrazovanja studenti će:

- biti osposobljeni za rad sa različitim institucijama,
- pokazati znanje o teorijama grupnog rada u pedagoškom kontekstu
- razvijati podržavajuće odnose među djecom kao temelj za njihovu emocionalnu dobrobit
- razvijati i održavati podržavajuće odnose sa djecom ranog i predškolskog uzrasta
- graditi odnose s roditeljima i starateljima
- uspostaviti i održavati dobre odnose sa društvenom zajednicom

b) Poslovi za koje je osposobljen student po završetku Prvog ciklusa studija Predškolski odgoj i obrazovanje

Završetkom studija Predškolskog odgoja i obrazovanja student stiče kompetencije za samostalan rad u standardnim predškolskim programima u predškolskim ustanovama.

Ishodi učenja na nivou programa:

Profesionalne i stručne aktivnosti koje će moći obavljati student poslije završenog Prvog ciklusa studija su sljedeće:

1. Samostalno i timski planirati, programirati i implementirati program predškolskog odgoja i obrazovanja uvažavajući razvojne karakteristike djece.
2. Odabrati i primijeniti aktivnosti za zadovoljavanje odgojno-obrazovnih potreba djece, kroz ostvarivanje posebnih i alternativnih programa uvažavajući pedagoška i metodička dostignuća.
3. Sistematski procjenjivati i pratiti dječiji razvoj, te pokazati interes za zdravstvenu zaštitu i njegu u odnosu na potrebe i mogućnosti djece.
4. Kreirati sigurno i poticajno okruženje za razvoj, učenje i igru poštivajući prava predškolske djece i porodica.
5. Stvarati inkluzivno okruženje uvažavajući kulturne, društvene i emocionalne potrebe djece.
6. Analizirati i procjenjivati vlastiti odgojno-obrazovni rad i kontinuirano unapređivati svoje kompetencije kroz cjeloživotno učenje, kako bi osigurao kvalitet u profesiji.
7. Uspostavljati i razvijati bliske i povjerljive odnose sa porodicom i ostvarivati saradnju sa lokalnom zajednicom.
8. Poznavati zakonske akte kojima se reguliše područje odgoja i obrazovanja, identificirati značaj predškolskoga odgoja u obrazovnom i društvenome kontekstu i primijeniti načela etičkoga kodeksa u obrazovnoj politici.
9. Voditi pedagošku dokumentaciju, te učestvovati u radu i razvoju predškolske ustanove korištenjem savremenih informacijskih tehnologija.

II. NASTAVNI PLAN

1. Lista obaveznih i izbornih predmeta

Nastavni plan četverogodišnjeg studija Predškolski odgoj i obrazovanje sadrži obavezne (opće i stručne) predmete, izborne predmete i profesionalnu predškolsku praksu i metodičku praksu.

Predškolska praksa studenata realizira se u okviru nastavnih predmeta Predškolska praksa I, Predškolska praksa II, Predškolska praksa III i Predškolska praksa IV. Ciljevi, sadržaj, zadaci i ishodi učenja u okviru Predškolske prakse bliže se definiraju silabusima.

Metodička praksa studenata realizira se u okviru *pojedinih predmetnih metodika*.

U okviru navedenih predmeta izrađuje se program za metodičku praksu koji je sastavni dio silabusa navedenih predmeta.

	PRVA (I) GODINA	I semestar				II semestar			
	Obavezni krediti	Zimski semestar				Ljetni semestar			
	PREDMET	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
1	Početno čitanje i pisanje sa kulturom izražavanja	3	2	0	6				
2	Osnovi matematike I	3	2	0	6				
3	Tjelesni odgoj I	2	0	1	4				
4	Uvod u prirodne nauke	3	1	0	5				
5	Muzička kultura I	3	1	0	5				
6	Osnove tehničke i saobraćajne kulture	3	1	0	4				
7	Pedagogija					3	2	0	6
8	Osnovi matematike II					3	2	0	6
9	Tjelesni odgoj II					2	0	2	4
10	Likovna kultura I					3	1	0	5
11	Muzička kultura II					3	1	0	5
12	Historija BiH					3	0	0	4
	Ukupno obaveznih*	17	7	1	30	17	6	2	30
	Ukuno sati/ECTS	25				25			

	DRUGA (II) GODINA	III semestar				IV semestar			
	Obavezni krediti	Zimski semestar				Ljetni semestar			
	PREDMET	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
1	Savremeni bosanski, hrvatski, srpski jezik I	3	2	0	6				
2	Didaktika	3	2	0	6				
3	Likovna kultura II	3	1	0	5				

4	Predškolska praksa I	1	0	2	4				
5	Teorija književnosti	3	2	0	6				
6	Savremeni bosanski, hrvatski, srpski jezik II					3	2	0	5
7	Razvojna psihologija					3	2	0	5
8	Sociologija odgoja i obrazovanja					2	1	0	4
9	Predškolska praksa II					1	0	2	4
10	Književnost za djecu I					2	2	0	5
11	Socijalna pedagogija					2	0	0	4
	Ukupno obaveznih*	13	7	2	27	13	7	2	27
	Ukuno sati/ECTS	22			27	22			27

	Izborni krediti	Zimski semestar				Ljetni semestar			
	PREDMET	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
1	Scenski izraz i lutkarstvo	2	1	0	3				
2	Nastavna komunikacija	2	1	0	3				
3	Bosanskohercegovačka poezija za djecu	2	1	0	3				
4	Informatika	2	1	0	3				
5	Engleski jezik u struci I					2	1	0	3
6	Likovne aktivnosti					2	1	0	3
7	Sviranje					1	2	0	3
8	Interkulturalna pedagogija					2	1	0	3

	TREĆA (III) GODINA	V semestar				VI semestar			
	Obavezni krediti	Zimski semestar				Ljetni semestar			
	PREDMET	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
1	Porodična pedagogija	3	2	0	6				
2	Pedagoška psihologija	3	2	0	6				
3	Integrativna pedagogija	3	1	0	5				
4	Književnost za djecu II	3	2	0	6				
5	Predškolska praksa III	1	0	2	4				
6	Predškolska pedagogija					3	2	0	6
7	Psihološke osnove problema u učenju i ponašanju					3	2	0	6
8	Opća metodika nastave					3	2	0	6
9	Osnove metodologije istraživanja					3	2	0	6
10	Predškolska praksa IV					1	0	2	4
	Ukupno obaveznih*	13	7	2	27	13	8	2	28
	Ukuno sati/ECTS	22			27	23			28

	Izborni krediti	Zimski semestar				Ljetni semestar			
	PREDMET	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
1	Engleski jezik u struci II	2	1	0	3				

2	Alternativne pedagoške koncepcije	2	1	0	3				
3	Ekološki odgoj	2	1	0	3				
4	Psihologija roditeljstva	2	1	0	3				
5	Hor					2	0	0	2
6	Likovna forma					2	0	0	2
7	Etika književnosti					2	0	0	2
8	Psihologija obrazovanja darovite i kreativne djece					2	0	0	2

	ČETVRTA (IV) GODINA	VII semestar				VIII semestar			
	Obavezni krediti	Zimski semestar				Ljetni semestar			
	PREDMET	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
1	Metodika govorne komunikacije I	3	1	1	6				
2	Metodika razvoja elementarnih matematičkih pojmova I	3	1	1	6				
3	Metodika upoznavanja okoline	2	0	1	3				
4	Metodika likovnog odgoja I	2	0	1	4				
5	Metodika tjelesnog odgoja I	2	0	1	4				
6	Metodika muzičkog odgoja I	2	0	1	4				
7	Metodika govorne komunikacije II					2	1	1	5
8	Metodika razvoja elementarnih matematičkih pojmova II					2	1	1	5
9	Metodika predškolskog odgoja					3	1	1	5
10	Metodika likovnog odgoja II					2	0	1	4
11	Metodika tjelesnog odgoja II					2	0	1	4
12	Metodika muzičkog odgoja II					2	0	1	4
	Ukupno obaveznih*	14	2	6	27	13	3	6	27
	Ukuno sati/ECTS	22				22			

	Izborni krediti	Zimski semestar				Ljetni semestar			
	PREDMET	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
1	Kurikulum ranog odgoja	2	1	0	3				
2	Engleski jezik u struci III	2	1	0	3				
3	Akcijska istraživanja u odgoju i obrazovanju	2	1	0	3				
4	Jezične igre	2	1	0	3				
5	Zaštita zdravlja i njega predškolske djece					2	1	0	3
6	Ritmika i ples					2	1	0	3
7	Matematičke igre					2	1	0	3
8	Psihologija dječje igre					2	1	0	3

Način organizacije nastave i obavljanja ispita regulisan je odgovarajućim aktima i propisima Univerziteta u Tuzli koji se odnose na ovu oblast.

Početno čitanje i pisanje sa kulturom izražavanja			ECTS
			6
Ukupan broj sati u semestru: 75			
Semestar: I	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 2+0	
<p>Cilj kolegija: Ovladati metodologijom izvođenja nastave početnog čitanja i pisanja. Poimati i naučiti specifičnosti rada u predškolskom odgoju.</p>			
<p>Sadržaj / struktura predmeta: Cilj i zadaci nastave početnog čitanja i pisanja Pojam i značaj nastave početnog čitanja i pisanja Pojmovno određenje početnog čitanja i pisanja Rad na razvoju govora Odnos jezika i govora. Funkcije govora i njihovo jedinstvo. Razvoj verbalne komunikacije. Vježbe slušanja, diskriminacije i artikulacije glasova. Govorne vježbe. Govorne igre. Metodičke specifičnosti nastave početnog čitanja i pisanja Čitanje – dekodiranje Pisanje – kodiranje Metode u nastavi početnog čitanja i pisanja Metodički postupci u obradi početnog čitanja Raspored sadržaja početnog čitanja i pisanja Prethodna ispitivanja Priprema za početno čitanje i pisanje Sredstva u nastavi početnog čitanja i pisanja Teškoće u nastavi početnog čitanja i pisanja</p>			
<p>Literatura: Z. Hubijar: Usvajanje simbolike i strukturnih elemenata usmenog i pisanog govora, Saarajevo, 1996. R. Pjanić: Metodika nastave početnog čitanja i pisanja, Bihać R. Pjanić: Metodika rada na razvoju govora djece u predškolskoj ustanovi</p>			

Osnovi matematike I			ECTS
			6
Ukupan broj sati u semestru: 75			
Semestar: I	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 2+0	
<p>Cilj kolegija: Naučiti osnovne matematičke pojmove potrebne u daljnjem školvanju i kasnijem profesionalnom radu studenta.</p>			
<p>Sadržaj / struktura predmeta: Elementi matematičke logike -Iskazna algebra -Skupovi -Binarna relacija -Preslikavanje -funkcija -Binarna operacija -Skup prirodnih brojeva -Metod matematičke indukcije -Čitanje i pisanje prirodnih brojeva -Skup cijelih brojeva Z -Skup racionalnih brojeva Q -Skup iracionalnih brojeva I -Skup realnih brojeva R</p>			

-Linearne jednačine -Sistemi linearnih jednačina -Diskusija rješenja linearnih jednačina i sistema jednačina -Skup kompleksnih brojeva
Literatura: -S.Karasuljić, S.Halilović, Matematika 1, Off-set Tuzla, 2021, isbn: 978-9958-31-482-7

Tjelesni odgoj I			ECTS
			4
Ukupan broj sati u semestru: 45			
Semestar: I	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0+1	
Cilj kolegija: Ciljevi nastavnog predmeta su osposobljavanje studenata sa znanjem i razumjevanjem osnovnih elemente bazičnih i kinezioloških disciplina, kao i primjenom istih na predškolskom/mlađem osnovnoškolskom uzrastu; zatim analiziranje, procjena i kreativno rješavanje problema; poboljšavanje komunikacijske vještine u pisanom i verbalnom obliku, kao i njihove vještine vezane za individualni i grupni rad; održavati njihovu pažnju tokom cijelog semestra za kontinuirani rad.			
Sadržaj / struktura predmeta: Teorijski aspekti bazičnih i ritmičkih aktivnosti u kineziologiji uključuju obimno iskustvo u tjelesnom odgoju i znanje o tijelu i mogućnostima kretanja i izražavanja. Teorijski pristup obradi atletskih disciplina iz programa prirodnih oblika kretanja, a odnose se na : hodanja, trčanja, skakanja, bacanja i sl. Teorijski aspekti gimnastičkih elemenata sa elementima vježbi na tlu (akrobatika) i preskoka preko različitih prepreka. Program plesnih aktivnosti sa teorijskog aspekta u obradi narodnih plesova, društvenog plesa i umjetničkog plesa. Obrada osnovnih ritmičkih pokreta u Ritmičkoj gimnastici, sa aspekta teorije u savladavanju elemenata bez rekvizita i sa određenim rekvizitima (lopta, vijača, обруч). Teorijski aspekti obrade tehnike plivanja sa izborom jednog stila plivanja, kao i sposobnosti dužinskog plivanja. Primjena kinezioloških operatora boravkom u prirodi sa aspekta mjesta i uloge aktivnosti u prirodi u sistemu tjelesnog i zdravstvenog odgoja kao i modeli pješaćenja.			
Literatura: Nožinović, Z. i F.(1995)Tjelesni i zdravstveni odgoj s metodikom od I do IV razreda osnovne škole" TZ; Mujanović, E.(2008)Aktivnosti u prirodi, TZ; Hadžikadunić, M. i Balta,S.(2000)Korekcija držanja tijela kod djece predškolskog uzrasta,SA.			

Uvod u prirodne nauke			ECTS
			5
Ukupan broj sati u semestru: 60			
Semestar: I	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 1+0	
Cilj kolegija: - utvrditi mjesto i ulogu prirodnih nauka, posebno geografije i biologije, u sistemu nauka; - produbiti interes za fizički svijet, okolinu u kojoj žive; - upoznati osnovne prirodne zakone, procese i pojave; - ukazati na kompleksnost veza između žive i nežive prirode; - unaprijediti stručna znanja, vještine i sposobnosti studenta s ciljem razumijevanja mjesta i uloge čovjeka u očuvanju prirode; - upoznati prirodne pojave i procese na Zemljinoj površini, atmosferi, hidrosferi i biosferi te geosisteme oblikovane međuovisnošću djelovanja prirodnih pojava i društvenih procesa; - razumjeti obasce i procese u oblastima biologije, kao što je genetika, evolucija, genetički inženjering i biotehnologija, biologija ćelije, ekologija i sistematika;			

- kroz interakciju saznanja prirodnih nauka obrazovati stručnjaka koji će razumjeti i primjenjivati interdisciplinarna znanja i vještine u praksi.

Sadržaj / struktura predmeta:

Sunce i Sunčev sistem; Svjetlosno i toplotno zračenje Sunca; Magnetizam; Hemijski elementi i jedinjenja. Veličina, oblik i izgled Zemlje; Zemljina kretanja; Geografske posljedice Zemljinih kretanja. Orijentacija na Zemlji; Vrijeme i njegovo računanje (lokalno, zonalno i svjetsko vrijeme). Kartografsko predstavljanje Zemljine površine. Litosfera i reljef kopna: Građa, sastav, starost Zemlje i zemljine kore. Pojam i vrste reljefa; Djelovanje endogenih i egzogenih sila na nastanak reljefa. Atmosfera: Sastav, osobine i njena podjela; Klimatski elementi i faktori; Značaj atmosfere za živi svijet na Zemlji. Hidrosfera: Kruženje vode u prirodi; Svjetski okean i kopnene vode; Značaj vode za živi svijet na Zemlji. Pedosfera: Postanak i sastav zemljišta; Prirodni i vještački resursi. Biosfera: Živi svijet na Zemlji (klasifikacija, biogeografski raspored). Opšte karakteristike biljnih, životinjskih organizama i čovjeka. Biologija ćelije (organizacija i funkcija). Biohemijski i molekularni procesi živih organizama. Genetika (genetički kod, struktura i funkcija genetskog materijala), genetički inženjering i biotehnologija. Živa bića i njihova okolina. Evolucija. Uticaj društvenih djelatnosti na prirodne procese i pojave - geokološki problemi, zaštita životne sredine i GIS.

Literatura:

1. Bognar, A. et al. (1997). Geografija I. Zagreb: Profil international.
2. Ćurčić, S. (2012). Osnove prirodnih nauka-praktikum. Jagodina: Pedagoški fakultet.
3. Hercegovac, A., Hodžić, S., Halilović, E. (2016). Osnovi biologije: Tuzla. Sorelli.
4. Holden, J. (2012): An Introduction to Physical Geography and the Environment. Third edition. Edinburgh Gate. Harlow: Pearson Education Limited.
5. Huddart, D., Stott, T. (2010). Earth Environments: Past, Present and Future. Liverpool: John Wiley & Sons, Ltd.
6. Matanović, V. (1997). Odabrana poglavlja iz prirodnih nauka. Beograd: Učiteljski fakultet.
7. Marsh, W., Kaufman, M. (2013). Physical Geography: Great System and Global Environments. Cambridge UP.
8. Reynolds J. S. et al. (2015). Exploring physical geography. New York: McGraw-Hill Education.
9. Stojanović, V., Pavić, D., Pantelić, M. (2014). Geografija životne sredine. Novi Sad: PMF, DGTH.
10. Strahler, A. (2011). Introducing Physical Geography. Fifth Edition. John Wiley & Sons, Inc. Boston University.

Muzička kultura I		ECTS
		5
Ukupan broj sati u semestru: 60		
Semestar: I	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 1+0
Cilj kolegija: Upoznati studente sa: - Kulturom muzičkog izražavanja. - Osnovnim pojmovima muzičkog izraza. - Osnovnim principima harmonije.		
Sadržaj / struktura predmeta: Modul I : Osnovni pojmovi muzičkog izraza. 1. Teorije muzike i pojmovi iz muzičke culture. 2. Temeljni muzički pojmovi. 3. Tonski sustav. 4. Notacija – ključevi.		

5. Osnovni i izvedeni tonovi
6. Analiza dur i prirodne mol ljestvice.
7. Sustav tonskih trajanja.

Semestralni pregled rada: Odbrana seminarškog rada.

Modul II: Osnovni principi harmonije.

8. Odnos metrike i ritmike.
9. Tempo i dinamika.
10. Sustav ljestvica.
11. Alteracija, modulacija i transpozicija.
12. Posebne vrste ljestvica.
13. Intervali.
14. Temeljni principi harmonije.
15. Muzički instrumenti.

Semestralni završni ispit: Usmena i praktična provjera znanja iz pređenog gradiva.

Literatura:

1. Njirić, N.: Priručnik za nastavu glazbene kulture u osnovnoj školi, Školska knjiga, Zagreb, 1992k
2. Završki, J. i Prek, S.: Teorija glazbe, Školska knjiga, Zagreb, 1991
3. Muhamed, M.: Muzička kultura, Preporod, Tuzla, 1996.
4. Tajčević, M.: Osnovna teorija muzike, Prosveta, Beograd, 1980
5. Alberti, L.: muzika kroz vekove, vuk Karadžić, Beograd, 1974
6. Andrejs, J.: Historija muzike I, II, III i IV, Školska knjiga, Zagreb, 1991
7. Stevković, b, i Domonji, I.: Priručnik za nastavnike razredne nastave, Svjetlost, Sarajevo, 1972

Osnovi tehničke i saobraćajne kulture			ECTS
			4
Ukupan broj sati u semestru: 60			
Semestar: I	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 1+0	
Cilj kolegija:			
Cilj predmeta "Osnove tehničke i saobraćajne kulture" je upoznavanje studenata prve godine studija sa osnovnim granama tehnike i saobraćaja. Kroz odvijanje nastavnog procesa (predavanja/vježbe) cilj je da studenti steknu osnovna znanja iz određenih dijelova tehnike kao što je tehnika crtanja, osnove mehanike, tehnički materijali, tehnički sistemi/podsistemi itd. Sa aspekta saobraćaja cilj je unaprijediti stepen sigurnosti u saobraćaju, a to se može jedino postići sistemski, kontinuiranim učenjem tj. usvajanjem znanja koja se odnose na saobraćaj koji sigurno obuhvata veoma široke oblike društvene aktivnosti i ugrađen je u svim djelatnostima društva u vidu prijevoza ljudi i robe, prijenosa vode, nafte, informacija ili energije.			
Sadržaj / struktura predmeta:			

1. Uvodna predavanja (osnovni pojmovi o tehnici i saobraćaju)3
2. Opći pojmovi o crtanju (Pribor za crtanje, vrste crteža, formati crteža, mjerila, tehničko pismo, zaglavlje i sastavnica, linije).....3
3. Prikazivanje tačke u kosoj i ortogonalnoj projekciji.....3
4. Pojam statike (kruto tijelo i materijalna tačka, osnovni zakoni mehanike, osnovne veličine u mehanici i njihove jedinice, metodički pristup rješavanju zadataka u mehanici).....3
5. Zadatak i podjela statike, aksiomi statike, veze, vrste veza i njihova reakcija, sistem sučeljenih sila.....3
6. Tehnički materijali.....3
7. Tehnički materijali.....3
8. Osnovni pojmovi o saobraćaju kao integralnoj društvenoj djelatnosti.....3
9. Regulisanje saobraćaja.....3
10. Psihofizičke karakteristike vozača i ostalih učesnika u saobraćaju.....3
11. Elementi aktivne bezbjednosti saobraćaja.....3
12. Elementi pasivne bezbjednosti saobraćaja.....3
13. Saobraćajne nesreće i njihovi uzročnici3
14. Osnove pružanja prve pomoći povrijeđenim u saobraćajnoj nezgodi3
15. Osnovi mehanike kretanja vozila, požar na vozilu i njegovo gašenje3

AUDITORNE VJEŽBE:

1. Zadaci koji obuhvataju gradimo iz osnova tehničke kulture..... 7
2. Pripremanje za nastavu osnova tehničke i saobraćajne kulture.....2
3. Artikulacija nastavnog časa u nastavi osnova tehničke i saobraćajne kulture.....2
4. Zadaci koji obuhvataju gradivo iz osnova saobraćajne kulture..... 4

Literatura:

- 1) Dovniković, L. (1984): Tehničko crtanje, Fakultet tehničkih nauka Univerziteta u novom Sadu.
- 2) Bilalović, A. (1999): Put u sigurnu vožnju, Infograf 1999. Tuzla.
- 3) Lindov, O. (2008): Sigurnost u cestovnom saobraćaju, Fakultet za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu.
- 4) Plazibat, B., Matoković, A., Vetma, V. (2020): Tehnička mehanika I, Sveučilište u Splitu.
- 5) Kudumović, DŽ. (2010): Materijali I, Mašinski fakultet Univerziteta u Tuzli.
- 6) Karić, A. (2013): Saobraćajna kultura i tehnika, Univerzitet u Tuzli

Pedagogija		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 75		
Semestar: II	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 2+0
Cilj kolegija:		
Upoznati studente sa osnovnom terminologijom i historijsko-filozofskim aspektima znanosti o odgoju. Ukazati na specifičnost odgojnog i obrazovnog procesa, kao i na važnost reflektivnog pristupa praksi odgojne djelatnosti.		
Sadržaj / struktura predmeta:		
Pedagogija - nauka o odgoju		
Historijski razvoj pedagoške misli		
Izgradnja sistema pedagoške nauke		
Veza pedagogije s drugim naukama		
Fenomen odgoja		
Aspekti čovjekove upućenosti na odgoj		
Interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja		
Obrazovanje kao temeljna pedagoška kategorija		
Odgojni proces		
Međuljudski odnos - temelj odgojnog procesa		

Specifičnost odnosa odgajatelj - odgajnik Porodični odgoj, predškolski odgoj, školski odgoj Odgoj u slobodnom vremenu Pedagoške kompetencije učitelja Metodika odgojnog rada
Literatura: Slatina, M. (2006) Od individue do ličnosti – Uvođenje u teoriju konfluentnog obrazovanja, Zenica: Dom štampe. Gudjons, H. (1994) Pedagogija – temeljna znanja, Zagreb: Educa.

Osnovi matematike II			ECTS
			6
Ukupan broj sati u semestru: 75			
Semestar: II	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 2+0	
Cilj kolegija: Osnovni cilj ovog modula je da studenti steknu osnovna znanja iz oblasti geometrije, jedne od najprimjenjivijih matematičkih disciplina.			
Sadržaj / struktura predmeta: Aksiomatsko zasnivanje geometrije. Ugao. Mnogougao. Podudarnost geometrijskih figura. Podudarnost uglova. Mjerenje uglova. Trougao. Krug. Četverougao. Konstruktivni zadaci. Mjerenje površina. Vektori. Izometrijska preslikavanja ravni. Geometrijske figure u prostoru. Površina i zapremina nekih geometrijskih tijela.			
Literatura: 1. S. Hrustić, Osnove geomerije, skripta 2. K. Subašić, Matematika sa zbirkom zadataka za studente razredne nastave, Zenica 2000. 3. M. Prvanović, Osnovi geometrije, Građevinska knjiga, Beograd 1980. 4. R. Točić, V. Petrović, Problemi iz geometrije (metodička zbirka zadataka), Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad 1995.			

Tjelesni odgoj II			ECTS
			4
Ukupan broj sati u semestru: 60			
Semestar: II	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0+2	
Cilj kolegija: Cilj teoretske nastave tjelesnog odgoja jeste da se studenti educiraju o sredstvima aktivnosti i nastave tjelesnog i zdravstvenog odgoja u predškolskom i mlađem školskom uzrastu, tj. da nauče koja su to sredstva koja se primjenjuju u pojedinim dijelovima časa (usmjerenih i slobodnih aktivnosti), u pojedinim uzrasnim dobima, odnosno razredima.			
Sadržaj / struktura predmeta: - Psihomotorne sposobnosti -snaga, brzina, izdržljivost -Psihomotorne sposobnosti - preciznost, ravnoteža, koordinacija, fleksibilnost -Pravilno držanje tijela - stavovi ocjena lošeg držanja, posljedice lošeg držanja tijela, TO protiv lošeg držanja tijela -Tjelesni deformiteti- klinička slika -Principi u sportskoj kulturi -Primjeri nastavnih sadržaja - uvodne napomene, organizacija, sredstva uvodnog dijela sata (usmjerenih aktivnosti) -Pripremi dio sata (aktivnosti)- vježbe oblikovanja-izbor, podjela, uticaj			

<p>-Atletika - visoki start, niski start, trčanje i hodanje, skokovi u visinu i daljinu, preskakanje vijače</p> <p>- Hvatanje, dodavanje, bacanje, dizanje, nošenje, navlačenje, potiskivanje.</p> <p>- Akrobatika -kolut naprijed, kolut nazad.</p> <p>- Plesovi; Vježbe ravnoteže;</p> <p>Elementarne igre; Završni dio sata (aktivnosti).</p>
<p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Srđenović, V.; Teorija i metodika fizičkog i zdravstvenog vaspitanja u razrednoj nastavi. Karanko, p.o., Tuzla, Tuzla, 1991 - Hadžikadunić, M. Balta. S.: Korekcija držanja tijela kod djece predškolskog uzrasta. Fakultet sporta, Sarajevo, 2000.

Likovna kultura I			ECTS
			5
Ukupan broj sati u semestru: 60			
Semestar: II	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 1+0	
<p>Cilj kolegija: Temeljni cilj ovog kolegija je razvoj stvaralačkih, kreativnih i motivacijskih sposobnosti razumijevanja i primjene stečenih znanja i sposobnosti u svrhu napredovanja te prilagođavanja znanja, sposobnosti, tehnika i primjene u radu s djecom predškolskog uzrasta. Osposobljavanje studenata za samostalno programiranje i izvođenje aktivnosti likovne kulture u predškolskim ustanovama.</p>			
<p>Sadržaj / struktura predmeta: Definicija i i određenje pojma i područja likovne kulture, likovnog jezika, likovnih elemenata. Osnovna izražajna sredstva. Likovni principi i kompozicijski elementi. Uloga i razvoj likovne kulture u svakodnevnom radu s djecom; Odnos viđenja i oblikovanja, artificijelno-naturalno. Pregled razvoja likovne umjetnosti do 15. stoljeća. Samostalno programiranje sadržaja likovne radionice-igraonice na temelju stečenih praktičnih i teorijskih spoznaja.</p>			
<p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. Jakubin, M.: Likovni jezik i likovne tehnike, Educa, Zagreb 1999. - 2. Karlavaris, B.: Metodika likovnog odgoja 1, Hofbauer, Rijeka 1991. - 3. Handukić, I.: Metodika i kultura likovnog odgoja, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2008. 			

Muzička kultura II			ECTS
			5
Ukupan broj sati u semestru: 60			
Semestar: II	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 1+0	
<p>Cilj kolegija: Upoznati studente sa: - Kulturom muzičkog izražavanja. - Osnovnim pojmovima muzičkog izraza. - Osnovnim principima harmonije.</p>			
<p>Sadržaj / struktura predmeta: Modul I : Osnovni pojmovi muzičkog izraza.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teorije muzike i pojmovi iz muzičke culture. 2. Temeljni muzički pojmovi. 3. Tonski sustav. 4. Notacija – ključevi. 			

5. Osnovni i izvedeni tonovi
6. Analiza dur i prirodne mol ljestvice.
7. Sustav tonskih trajanja.

Semestralni pregled rada:
Odbrana seminarskog rada.

Modul II: Osnovni principi harmonije.

8. Odnos metrike i ritmike.
9. Tempo i dinamika.
10. Sustav ljestvica.
11. Alteracija, modulacija i transpozicija.
12. Posebne vrste ljestvica.
13. Intervali.
14. Temeljni principi harmonije.
15. Muzički instrumenti.

Semestralni završni ispit:
Usmena i praktična provjera znanja iz pređenog gradiva.

Literatura:

1. Njirić, N.: Priručnik za nastavu glazbene kulture u osnovnoj školi, Školska knjiga, Zagreb, 1992k
2. Završki, J. i Prek, S.: Teorija glazbe, Školska knjiga, Zagreb, 1991
3. Muhamed, M.: Muzička kultura, Preporod, Tuzla, 1996.
4. Tajčević, M.: Osnovna teorija muzike, Prosveta, Beograd, 1980
5. Alberti, L.: muzika kroz vekove, vuk Karadžić, Beograd, 1974
6. Andrejs, J.: Historija muzike I, II, III i IV, Školska knjiga, Zagreb, 1991
7. Stevković, b, i Domonji, I.: Priručnik za nastavnike razredne nastave, Svjetlost, Sarajevo, 1972

Historija BiH			ECTS
			4
Ukupan broj sati u semestru: 45			
Semestar: II	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 0+0	
Cilj kolegija:			
<p>Osposobiti studente da razumiju pojam, predmet, zadatak i podjelu historije, da razumiju evolutivni put kroz koji je prošla Bosna i Hercegovina. Da usvoje osnovne historijske činjenice o prošlosti Bosne i Hercegovine u prethistorijsko, antičko doba, da se upoznaju sa mjestom i značajem srednjovjekovne bosanske države, vremenom osmanske i austrougarske uprave, periodom između dva svjetska rata, događajima iz drugog svjetskog rata, stradanjem stanovništva, uništenjem materijalnih dobara, da steknu osnovna znanja o socijalističkom periodu, uzrocima, početku i toku agresije na Bosnu i Hercegovinu. Da razvijaju patriotska osjećanja i privrženost prema državi, da spoznajom prošlosti razumije sadašnjost.</p>			
Sadržaj / struktura predmeta:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Predmet i zadatak historije, podjela historije 2. Prostor Bosne i Hercegovine u prethistoriji i antici 3. Srednjovjekovna Bosna 4. Bosna i Hercegovina u osmansko doba (1463–1878) 5. Bosna i Hercegovina u vrijeme austrougarske vladavine (1878–1918) 6. Bosna i Hercegovina između dva svjetska rata (1918–1941) 7. Bosna i Hercegovina u Drugom svjetskom ratu (1941–1945) 8. Bosna i Hercegovina u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji (1945–1992) 			

9. Bosna i Hercegovina u odbrambenom ratu (1992–1995)
<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grupa autora, Istina o Bosni i Hercegovini, Činjenice iz istorije Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1991. 2. Grupa autora, Bosna i Hercegovina od najstarijih vremena do kraja Drugog svjetskog rata, Sarajevo 1994. (i Sarajevo 1998.) 3. Imamović Mustafa, Historija Bošnjaka, Sarajevo 1997. 4. Kožar Azem, Historija Bosne i Hercegovine, Tuzla 2007. 5. Selimović Sead, Hadžić Senaid, Tuzlanski kraj (1851-1991), Demografske i socijalne promjene, Tuzla 2007. 6. Hadžić Senaid, Sead Selimović, Kulturna historija Bosne i Hercegovine, Tuzla 2009. 7. Hadžić Senaid, Sead Selimović, Kultura i tradicija u Bosni i Hercegovini, Tuzla 2012. 7. Senaid Hadžić, Bosna i Hercegovina u vrijeme pojave (veliko)nacionalnih ideja, Tuzla 2016.

Savremeni bosanski, hrvatski, srpski jezik I		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 75		
Semestar: III	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 2+0
<p>Cilj kolegija: Nastanak i razvoj jezika Nauka o jeziku (osnovne jedinice, struktura i funkcije jezika) Jezik u društvu Ortografija i ortoepija bosanskoga, hrvatskoga i srpskog jezika, te ispitati mogućnosti za usmeno i pismeno izražavanje u skladu sa standardnojezičkim normama.</p>		
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bosanski, hrvatski, srpski standardni jezik - Bosanski, hrvatski, srpski jezik kao dijasistem - Bosanski, hrvatski, srpski standardni jezik - Fonetsko-fonološki nivo standardnog bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika - Podjela glasova - Glasovne promjene i glasovni zakoni O pravopisu - Ortografska norma savremenog bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika - Prozodijski sistem i ortoepska norma standardnog jezika - Pravila akcentovanja u bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku - Rečenični akcent - Osnovna pravopisna pravila 		
<p>Literatura: R. Bugarski, Uvod u opštu lingvistiku, Beograd 1991. M. Minović, Uvod u nauku o jeziku, Sarajevo 1989. R. Bugarski, Jezik u društvu, Beograd 1996. Jahić – Halilović – Palić, Gramatika bosanskoga jezika, Zenica 2000. I. Čedić, Osnove gramatike bosanskog jezika, Institut za jezik, Sarajevo 2001. S. Halilović, Pravopis bosanskoga jezika. Priručnik za škole, Sarajevo 1999. M. Stevanović, Savremeni srpski jezik I, II, III, Beograd (sva izdanja) Grupa autora, Gramatika hrvatskoga jezika, Zagreb 1997.</p>		

Didaktika		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 75		
Semestar: III	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 2+0

<p>Cilj kolegija: Upoznati studenata sa didaktikom kao pedagoškom disciplinom i temeljnim didaktičkim kategorijama (nastava, učenje, podučavanje). Ukazati na temeljne didaktičke zakonitosti nastavnog procesa i suštinu organiziranja, pripremanja, planiranja, realizacije i evaluacije nastave.</p>
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Didaktika kao naučna disciplina - Razredno-predmetno-časovni sistem nastave - Pojam i klasifikacija didaktičkih principa - Pojam, suština i vrste nastave - Faktori, ciljevi i zadaci nastave - Sadržaj obrazovanja u nastavi - Nastavni plan i program - Kurikulumski pristup obrazovanju - Nastavni proces - Nastavni čas - Oblici rada u nastavi - Nastavne metode - Materijalna i tehnička osnova nastave - Planiranje i pripremanje nastavnog rada - Vrednovanje nastavnog rada
<p>Literatura: Bognar, L. i Matijević, M. (1993). Didaktika. Zagreb: Školska knjiga. Meyer, H. (2005). Što je dobra nastava? Zagreb: Erudita. Vilotijević, M. (2001). Didaktika 1: Predmet didaktike. Sarajevo: BH MOST. Vilotijević, M. (2001). Didaktika 3: Organizacija nastave. Sarajevo: BH MOST.</p>

Likovna kultura II		ECTS
		5
Ukupan broj sati u semestru: 60		
Semestar: III	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 1+0
<p>Cilj kolegija: Temeljni cilj ovog kolegija je razvoj stvaralačkih, kreativnih i motivacijskih sposobnosti razumijevanja i primjene stečenih znanja i sposobnosti u svrhu napredovanja te prilagođavanja znanja, sposobnosti, tehnika i primjene u radu s djecom predškolskog uzrasta. Osposobljavanje studenata za samostalno programiranje i izvođenje aktivnosti likovne kulture u predškolskim ustanovama.</p>		
<p>Sadržaj / struktura predmeta: Definicija i određivanje pojma i područja likovne kulture, likovnog jezika, likovnih elemenata. Osnovna izražajna sredstva. Likovni principi i kompozicijski elementi. Uloga i razvoj likovne kulture u svakodnevnom radu s djecom; Odnos viđenja i oblikovanja, artifično-naturalno. Pregled razvoja likovne umjetnosti (Od Prahistorije do Renesanse) Samostalno programiranje sadržaja likovne radionice-igraonice na temelju stečenih praktičnih i teorijskih spoznaja.</p>		
<p>Literatura: 1. Jakubin, M.: Likovni jezik i likovne tehnike, Educa, Zagreb 1999. 2. Karlavaris, B.: Metodika likovnog odgoja 1, Hofbauer, Rijeka 1991. 3. Karlavaris, B.: Handukić, I.: Metodika i kultura likovnog odgoja, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2008.</p>		

Predškolska praksa I	ECTS
-----------------------------	------

		4
Ukupan broj sati u semestru: 45		
Semestar: III	Predavanja: 1	Vježbe (A+L) : 0+2
<p>Cilj kolegija: Upoznavanje studenata sa organizacijom rada u predškolskim ustanovama, radom stručnih organa, pedagoško-psihološkom službom, sistemom upravljanja i rukovođenja u ustanovama/vrtićima, kao i sa pravilnim vođenjem pedagoške dokumentacije u predškolskim ustanovama. Osposobljavanje studenata za aktivno učešće u kulturnoj i javnoj djelatnosti predškolske ustanove.</p>		
<p>Sadržaj / struktura predmeta: -Izučavanje zakona, pravilnika, propisa i standarda koji reguliraju rad predškolske ustanove, (Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju, Pravilnici, Kalendar rada); - Napraviti uvid u Ljetopis ustanove/vrtića; - Analiza segmenata Godišnjeg programa rada ustanove/vrtića, sa posebnim osvrtom na Specijalizirani razvojni program, odnosno dodatne ponuđene vođene aktivnosti npr, Strani jezici. - Pedagoško-psihološka služba ustanove/vrtića, - Kulturna i javna djelatnost ustanove/vrtića, - Napraviti uvid u pedagošku dokumentaciju i evidenciju koja se vodi u ustanovama/vrtićima, - Stručni organi u predškolskim ustanovama, organ upravljanja i organ rukovođenja</p>		
<p>Literatura: Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju; Pravilnici; Standardi i normativi; Program rada predškolske ustanove.</p>		

Teorija književnosti		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 75		
Semestar: III	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 2+0
<p>Cilj kolegija: Upoznavanje studenata s prirodom i funkcijom književnosti, osnovnim pojmovima teorije književnosti, načelima oblikovanja književnog teksta; Razvijanje kompetencija za razumijevanje književnog teksta, samostalnu analizu, tumačenje i vrednovanje književnog teksta.</p>		
<p>Sadržaj / struktura predmeta: 1. Opća pitanja određenja književnosti (3 sata); 2. Discipline nauke o književnosti (3 sata); 3. Književne epohe, razdoblja i pravci (3 sata); 4. Oblici organizacije književnog teksta: književni rodovi, vrste i žanrovi (3 sata); 5. Struktura književnog teksta (3 sata); 6. Glasovna organizacija književnog teksta: znak i značenje (3 sata); 7. Ritmička organizacija književnog tekst: lirska pjesma (3 sata); 8. , 9., 10. Jezičke figure (figure dikcije, tropi, figure misli, konstrukcije), 9 sati; 11. Teorija proze; narativ i narativni diskurs (3 sata); 12. Struktura proznog teksta (3 sata); 13. Morfologija bajke/V. Propp (3 sata); 14. Narativna poezija 15. Drama: pojam i razvoj (antički teatar); Struktura i vrste drame (3 sata).</p>		
<p>Literatura: Culler, Jonathan (2005) Književna teorija. Zagreb: AGM. Lešić, Zdenko (2005) Teorija književnosti, Sarajevo: Sarajevo Publishing.</p>		

Solar, Milivoj (2005) Teorija književnosti, Zagreb: Školska knjiga.
 Bagić, Krešimir (2015) Rječnik stilskih figura, Zagreb.
 Škreb Zdenko i Ante Stamać (2000) Uvod u književnost, Zagreb.
 Solar, Milivoj (1980) Ideja i priča, Zagreb.
 Propp, Vladimir (1982) Morfologija bajke. Beograd.

Savremeni bosanski, hrvatski, srpski jezik II			ECTS
			5
Ukupan broj sati u semestru: 75			
Semestar: IV	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 2+0	
Cilj kolegija: Izučavanje osnova morfološkog i sintaksičkog sistema te odlika leksike bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika s težištem na jezičke norme, osposobljavanje za usmeno i pismeno izražavanje.			
Sadržaj / struktura predmeta: Riječ Tvorba i funkcija oblika riječi Gramatičke kategorije Morfem Oblici riječi Vrste riječi (imenice, zamjenice, pridjevi, glagoli, brojevi, prilozi, prijedlozi, uzvici, veznici, riječce) Tvorba i funkcija riječi Sintaksa - o sintaksičkim jedinicama i sintaksičkoj funkciji i značenju Sintaksičke forme / sintakseme / alternacije			
Literatura: Jahić – Halilović – Palić, Gramatika bosanskoga jezika, Zenica, 2000. ili Barić i dr., Hrvatska gramatika, Zagreb, 1997. ili M. Stevanović, Savremeni srpskohrvatski jezik I: Uvod i fonetika, Beograd, 1970. I. Čedić: Osnove gramatike bosanskog jezika, Institut za jezik, Sarajevo, 2001. S. Halilović, Pravopis bosanskoga jezika: Priručnik za škole, Sarajevo, 1999. M. Ajanović, Interpunkcija u teoriji i praksi bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika, Bosanska knjiga, Sarajevo, 1998. Hasnija Muratagić-Tuna, Bosanski, hrvatski, srpski: Aktuelni pravopisi (sličnosti i razlike), Bosansko filološko društvo, Sarajevo, 2005. R. Bulić, Bosanski jezik: Jezičko-pravopisni priručnik, Bosanska riječ, Tuzla, 2001. R. Bulić, Rječnik pravopisnih, obličkih i akcenatskih nedoumica u standardnome bosanskom jeziku, Bosanska riječ, Tuzla, 2009.			

Razvojna psihologija			ECTS
			5
Ukupan broj sati u semestru: 75			
Semestar: IV	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 2+0	
Cilj kolegija: Upoznavanje studenata sa temeljnim pojmovima razvojne psihologije, najvažnijim teorijama psihičkog razvoja čovjeka, biološkim i okolinskim osnovama razvoja čovjeka, zakonitostima prenatalnog razvoja, kao i s pojedinim aspektima psihičkog razvoja čovjeka (tjelesni, psihomotorni, kognitivni, emocionalni i socijalni) kroz razvojne periode.			
Sadržaj / struktura predmeta: -- Uvod u Razvojnu psihologiju (definicija, predmet, periodizacija, aspekti razvoja, temeljna pitanja)			

- Teorije i istraživanja psihičkog razvoja čovjeka
- Biološki i okolinski temelji razvoja
- Prenatalni razvoj, rođenje i novorođenče
- Dojenačka i najranija dječja dob: prve dvije godine života (tjelesni, kognitivni, emocionalni i socijalni razvoj)
- Rano djetinjstvo: od druge do šeste godine života (tjelesni, kognitivni, emocionalni i socijalni razvoj)
- Srednje djetinjstvo: od šeste do jedanaeste godine života (tjelesni, kognitivni, emocionalni i socijalni razvoj)
- Adolescencija: prelaz u odraslu dob (tjelesni, kognitivni, emocionalni i socijalni razvoj)
- Odrasla dob, starost i završetak život
- Savremeni problemi razvojne psihologije

Literatura:

Hwang, P., Nilsson, B., (2000). Razvojna psihologija. Sarajevo: Filozofski fakultet.
 Vasta, Haith, Miller (1998). Dječja psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap .
 Berk, L.E. (2008). Psihologija cjeloživotnog razvoja. Jastrebarsko: Naklada Slap.
 Klarin, M. (2017). Psihologija dječije igre, Zadar: Sveučilište u Zadru.

Sociologija odgoja i obrazovanja			ECTS
			4
Ukupan broj sati u semestru: 45			
Semestar: IV	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0	
Cilj kolegija:			
Upoznavanje i osposobljavanje studenata s odgojno-obrazovnim sistemom, njegovom organizacijom, unutarnjom strukturom, teorijskim zasnivanjem odgoja i obrazovanja u savremenom društvu i društveno-povijesnom razvoju te značenjem za razvoj društva i pojedinca.			
Sadržaj / struktura predmeta:			
<ul style="list-style-type: none"> - Nastanak i razvoj sociologije odgoja i obrazovanja - Odnos sociologije odgoja i obrazovanja i sociologije, filozofije, socijalne psihologije, pedagogije i ekonomije - Pojmovno određenje odgoja, obrazovanja, učenja, poučavanja i znanja - Sociološki pristup i relevantne teorijske koncepcije - Metode istraživanja u sociologiji odgoja i obrazovanja - Društvo i odgojno-obrazovni fenomen - Društvena uslovljenost odgoja i obrazovanja - Društveni i ekonomski značaj odgoja i obrazovanja, - Uloga škole i porodice u odgoju i obrazovanju, - Uloga «paralelnih škola» (radio, TV, internet, štampa, film) u odgoju i obrazovanju - Obrazovanje i društvena nejednakost - Odgoj i obrazovanje za ljudska prava, obrazovanje za mir, ekološko obrazovanje, obrazovanje za socijalnu pravdu i za razvoj samosvijesti. - Kultura, odgoj i obrazovanje - Institucionalni sistem obrazovanja - Procesi profesionalizacije i obrazovni sistem - Obrazovanje i društvene promjene - Obrazovanje i globalizacija 			
Literatura:			
Vujević, M. Uvod u sociologiju obrazovanja, Informator, Zagreb, 1991. Žiga J.; Dozić A., Sociologija, BKC, Sarajevo, Off – Set, Tuzla, 2013. str. 323-342., 421-468. Mujo Slatina, Od individue do ličnosti, uvođenje u teoriju konfluentnog obrazovanja,			

Predškolska praksa II			ECTS
			4
Ukupan broj sati u semestru: 45			
Semestar: IV	Predavanja: 1	Vježbe (A+L) : 0+2	
<p>Cilj kolegija: Upoznavanje studenata sa oblicima saradnje porodice i predškolskih ustanova, radom Vijeća odgajatelja i stručnih saradnika, te radom Vijeća roditelja. Osposobljavanje studenata za planiranje, samostalno ostvarivanje odgojno-obrazovnog rada i evaluaciju, kao i za pravilno vođenje pedagoške dokumentacije.</p>			
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Saradnja porodice i predškolske ustanove; - Rad Vijeća roditelja; - Rad Vijeća odgajatelja i stručnih saradnika; - Godišnji (globalni) plan odgojno -obrazovnog rada; - Mjesečni plan odgojno -obrazovnog rada; - Elementi vanjske organizacije (Normativi prostora za odgojno-obrazovni rad); - Dodatni i dopunski programi/aktivnosti; - Vođenje pedagoške dokumentacije (Matična knjiga djece, Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine Imenik djece, Operativni plan i program odgojno-obrazovnog rada, Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada, Program stručnog usavršavanja, Dosje djeteta s posebnim potrebama, Knjiga zapisnika); - Planiranje, pripremanje i programiranje odgojno-obrazovnog rada u ustanovama/vrtićima (godišnji, operativni i dnevni nivo planiranja usmjerenih aktivnosti). 			
<p>Literatura: Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju; Pravilnici; Standardi i normativi; Program rada predškolske ustanove.</p>			

Književnost za djecu I			ECTS
			5
Ukupan broj sati u semestru: 60			
Semestar: IV	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 2+0	
<p>Cilj kolegija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje studentica i studenata s djelima književnosti za djecu: razvojnim posebnostima, vrstama i poetičkim odlikama književnosti za djecu -Uvid u zasebne književne opuse i stvaralačke poetike, analiza i tumačenje reprezentativnih književnih tekstova 			
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Književnost za djecu: određenje, razvoj, prilagođenost uzrastu, žanrovi i vrste, 2 sata - Usmene književne vrste u književnosti za djecu: mit, bajka, basna, predaja, zagonetka, anegdota, narodna priča, 2 - Mit: nastanak i funkcija (mitska slika svijeta); Mit i bajka, 2 - Basna (Ezop, La Fontaine, A. S. Krilov), 2 Bajka: nastanak i specifičnost bajkovitog teksta - Struktura bajke, 2 sata - Narodna i umjetnička bajka (rad na tekstu), 2 Književni tekst (analiza i interpretacija) - Bajka i priče za djecu: C. Perrault (izbor) , Jakob i Wilhelm Grimm (izbor), H. C. Andersen: "Carevo novo ruho", "Djevojčica sa šibicama", Ružno pače", "Snježna kraljica"; I. Brlić Mažuranić:"Šuma Striborova", "Ribar Palunko i njegova žena"; G. Olujić: "Sedefna ruža", O. Wilde: "Sretni kraljević ", A. Hromadžić "Patuljak vam priča", K. Čapek (izbor), S. Škrinjarić "Kaktus bajke", 10 sati 			

- Poezija: teme i motivi poezije za djecu; Struktura lirske pjesme, 2 sata
- Analiza i interpretacija teksta (rad na tekstu), 2 sata
- Pisci, opusi i djela (bosanskohercegovačka poezija za djecu, južnoslavenski kontekst - izbor tekstova), 2
- Granične vrste u književnosti za djecu: slikovnica, 2 sata

Literatura:

- Bettelheim, Bruno (2000) Smisao i značenje bajki, Cres: Poduzetništvo Jakić.
 Crnković, Milan (1986) Dječja književnost, Zagreb: Školska knjiga.
 Hameršak, M., Zima, D. (2015) Uvod u dječju književnost, Zagreb: Leykam international, d.o.o.
 Lešić, Zdenko (1987) Jezik i književno djelo, Sarajevo: Svjetlost.
 Lešić, Zdenko (2005) Teorija književnosti, Sarajevo: Sarajevo Publishing.
 Meletinski, E. M. (1983) Poetika mita, Nolit: Beograd.
 Prop, Vladimir (2012) Morfologija bajke, Beograd: Biblioteka XX vek.
 Solar, Milivoj (2005) Teorija književnosti, Zagreb: Školska knjiga.
 Težak, D. i Težak, S. (1997) Interpretacija bajke, Zagreb: Divič
 Zlatar, Manuela (2007) Novo čitanje bajke, Zagreb: Centar za ženske studije.

Socijalna pedagogija			ECTS
			4
Ukupan broj sati u semestru: 30			
Semestar: IV	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0+0	
Cilj kolegija:			
Upoznati studente sa temeljnim determinantama socijalne pedagogije i osposobiti ih za identifikovanje odgojnih problema u različitim socijalnim kontekstima (porodici, predškolskim ustanovama, školi), te za njihovo praktično rješavanje. Pored toga, cilj je osposobiti studente da svoje socio-pedagoško djelovanje usmjere na preveniranje pojave socijalne isključenosti, kao i na afirmisanje socijalne inkluzije pojedinaca iz marginaliziranih skupina.			
Sadržaj / struktura predmeta:			
Uvođenje u sadržaj kolegija;			
<ul style="list-style-type: none"> - Socijalna pedagogija kao znanstvena disciplina; - Predmet i zadaci socijalne pedagogije; - Razvoj socijalne pedagogije; - Teorije socijalne pedagogije; - Razvoj djece imladih u porodičnom kontekstu; - Vršnjački kontekst razvoja; - Socijalni razvoj djece u predškolskom kontekstu; - Razvoj djece u školskom kontekstu; - Razvoj djece i mladih u kontekstu različitih socijalnih odnosa - Fenomen socijalne isključenosti djece i mladih; - Faktori socijalne isključenosti djece i mladih; - Vulnerabilne skupine mladih i obrazovne nejednakosti mladih; - Poremećaji u ponašanju djece i mladih; - Prevencija poremećaja u ponašanju djece i mladih. 			
Literatura:			
<ul style="list-style-type: none"> - Bouillet, D., Uzelac, S. (2007). Osnove socijalne pedagogije. Zagreb: Školska knjiga. - Knežević-Florić, O. (2007). Osnove socijalne pedagogije. Novi Sad: Savez pedagoških društava Srbije. - Klarin, M. (2006). Razvoj djece u socijalnom kontekstu. Jastrebarsko: Naklada Slap 			

Scenski izraz i lutkarstvo	ECTS
-----------------------------------	------

		3
Ukupan broj sati u semestru: 45		
Semestar: III	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0
<p>Cilj kolegija: Osnovni cilj predmeta je upoznavanje sa osnovama umjetnosti glume, razvijanje govorne kulture i osposobljavanje za primjenu različitih tipova scenskih lutki u odgojno-nastavnom procesu. Osposobljavanje za samostalan rad na osmišljavanju i realizaciji projekta.</p>		
<p>Sadržaj / struktura predmeta: Scenska radnja - pojam i definicija. Radnja i mjesto-date okolnosti. Radnja i vrijeme. Radnja i način. Radnja i cilj. Tempo i ritam radnje. Vidovi saopštavanja. Pripovjedanje. Dramatizacija basne, bajke ili pripovjetke. Interpretacija poezije. Izučavanje elemenata i razvijanje dramske situacije kroz vježbe improvizacije. Izrada i animacija osnovnih tipova scenskih lutki.</p>		
<p>Literatura: 1. K.S. Stanislavski: SISTEM, Državni izdavački zavod Jugoslavije, Beograd, 1945. 2. Župančić Benić, Marijana (2009): „O lutkama i lutkarstvu“, Leykam international, d o.o. Zagreb.</p>		

Nastavna komunikacija		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 45		
Semestar: III	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0
<p>Cilj kolegija: Upoznati studente sa specifičnostima komunikacije u nastavi, te sa osnovnim metodama istraživanja ovog fenomena. Osposobiti studente za razumijevanje važnosti komunikativnog djelovanja u nastavi i prevazilaženje barijera u njegovom ostvarivanju, te ih pripremiti za kritičku analizu uloge nastavnika i učenika u ovome procesu.</p>		
<p>Sadržaj / struktura predmeta: Osnovni komunikološki pojmovi; Priroda i podjela komunikacije u nastavi - Metode istraživanja komunikacije u nastavi - Osnovni aspekti interpersonalne komunikacije - Verbalni aspekt komunikacije u nastavi - Oblikovanje poruka i vrste poruka - Neverbalna komunikacija u nastavi - Problemi/barijere uspješne komunikacije u nastavi - Nastavnikov stil vođenja i komunikacija u nastavi - Uloga empatije u nastavnoj komunikaciji - Komunikacijske kompetencije učenika i kvaliteta interakcije u nastavi - Razredni kolektiv kao mjesto učenja i razvijanja komunikacijskih kompetencija - Kooperativnost i kompetitivnost u razrednom kolektivu - Pristupanje i upravljanje konfliktima u razredu</p>		
<p>Literatura: 1. Brajša, P. (1994). Pedagoška komunikologija-razgovor, problemi i konflikti u školi. Zagreb:Školske novine. 2. Osmić, I. (2001). Komunikacije i interakcije u nastavnom procesu. Tuzla: GRIN Preporučena proširena literatura: 1. Ajduković, M., Pečnik, N. (1998). Nenasilno rješavanje sukoba. Zagreb: Alinea. 2. Bratanić, M. (1993). Mikropedagogija. Zagreb: Školska knjiga. 3. Janković, J. (1996). Sukob ili saradnja. Zagreb: Alinea. 4. Neill, S. (1994). Neverbalna komunikacija u razredu. Zagreb: Educa. 5. Rot, N. (2004). Znakovi i značenja-verbalna i neverbalna komunikacija. Beograd: Plato</p>		

Bosanskohercegovačka poezija za djecu			ECTS
			3
Ukupan broj sati u semestru: 45			
Semestar: III	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0	
Cilj kolegija:			
Upoznati studentice i studente sa osnovnim oblicima bosanskohercegovačke poezije za djecu, ukazati na poetičke specifičnosti, približiti studentima poetske opuse bosanskohercegovačkih pisaca za djecu; razviti kompetencije u razumijevanju lirskog teksta i specifičnih motiva (djeca-odrasli, nestašluk, humor, priroda, svijet) u poeziji za djecu.			
Sadržaj / struktura predmeta:			
<ul style="list-style-type: none"> - Poezija za djecu: definiranje, razvoj i specifičnosti poezije za djecu (6+3) - Motivi u poeziji za djecu (2+1) - Struktura lirskog teksta (teme, motivi, kompozicija, ritmička organizacija pjesme...), (2+1) - Osobnosti i razvoj bosanskohercegovačke poezije za djecu (2+1) - Vrste poezije za djecu u bosanskohercegovačkoj književnosti (2+1) - Analiza i interpretacija književnog teksta - Pjesnici i opusi (B. Čopić, Nasiha Kapidžić Hadžić, Š. Pandžo, I. Bekrić, I. Kajan, E. Kišević, B. Alikadić, Ivica Vanja Rorić, Šimo Ešić, Velimir Milošević, Enisa Osmančević-Čurić i dr.), (14+7) - Bosanskohercegovačka poezija i svjetska poezija za djecu (2+1). 			
Literatura:			
Crnković, M. (1986) Dječja književnost, Zagreb			
Zalar, I. (1979) Suvremena hrvatska dječja poezija, Zagreb			
Dječja književnost naroda i narodnosti BiH: studija (1990), Sarajevo			
Hameršak, M. i Zima, D. (2015) Uvod u dječju književnost, Zagreb, 267-310			

Informatika			ECTS
			3
Ukupan broj sati u semestru: 45			
Semestar: III	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0	
Cilj kolegija:			
Cilj ovog kolegija je upoznati studente s ulogom i organizacijom informacijsko-komunikacijskih tehnologija, kao i s mogućnošću primjene tih tehnologija u radu i nastavi.			
Sadržaj / struktura predmeta:			
<ul style="list-style-type: none"> - Operativni sistemi računara, osnovni pojmovi, rad sa datotekama, Windows explorer - Savremene informacione tehnologije u učenju i podučavanju - Obrada teksta - Word - Tabelaarne kalkulacije- Excel - Baze podataka - Access - Prezentacije - Power point - Informacije i komunikacija – internet 			
Literatura:			
1. Mandić D., Ristić M., Informacione tehnologije, Beograd, Mediagraf, 2005			
2. Čerić V., Varga M., Budin L. i dr.: Poslovno Računarstvo, Znak d.o.o, Zagreb 2000.			
3. Balaban N, Ristić Ž, Đurković J. "Principi Informatike" Savremena Adminsitracija, Beograd, Drugo izmijenjeno			

izdanje, 1996.

4. Lagumdžija Z. "Informatika Za Korisnike Personalnih Računara" Sarajevo, 1999.

Engleski jezik u struci I		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 45		
Semestar: IV	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0
Cilj kolegija: Osposobiti studente da komuniciraju na engleskom jeziku na nižem srednjem nivou, - osposobiti studente da razumiju odabrane audio i pisane tekstove (stručne kao i one opšteg karaktera), da razgovaraju i pišu o temama obrađenim na nastavi, te iznose ideje o pitanjima iz njihove struke, - osposobiti studente da pravilno koriste opšti i stručni vokabular obrađen na nastavi.		
Sadržaj / struktura predmeta: Predavanja: 1. Uvod u kolegij 2. Škola 3. Osnovni problemi u obrazovanju 4. Odgoj i obrazovanje 5. Obrazovanje i društvo 6. Individua 7. Muzika 8. Prvi test 9. Umjetnost 10. Nade i strahovi 11. Hrana i piće 12. Svjetske kuhinje 13. Opisivanje lika 14. Pisanje ličnog opisa 15. Drugi test Vježbe: 1. Dijagnostički test 2. Present Simple Tense 3. Present Continuous Tense 4. Razlike između Present Simple Tense i Present Continuous Tense 5. Brojive i nebrojive imenice 6. Past Simple Tense 7. Past Continuous Tense 8. Used to 9. Izražavanje budućnosti - BE GOING TO 10. Izražavanje budućnosti - Present Continuous Tense 11. Izražavanje budućnosti - Futur I 12. Izražavanje sposobnosti - CAN, COULD, BE ABLE TO 13. Neodređeni članovi - A/AN 14. Određeni član - THE 15. Utvrđivanje gradiva		
Literatura: Clandfield, L. & Jeffries, A. (2010). Global pre-intermediate coursebook. Macmillan. Hashemi L. & Murphy, R. (2004). English Grammar in Use Supplementary Exercises. CUP. Autentični tekstovi vezani za obrazovanje iz štampe i stručne literature.		

Likovne aktivnosti			ECTS
			3
Ukupan broj sati u semestru: 45			
Semestar: IV	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0	
Cilj kolegija:			
Temeljni cilj ovog kolegija je razvoj stvaralačkih, kreativnih i motivacijskih sposobnosti razumijevanja i primjene stečenih znanja i sposobnosti u svrhu napredovanja te prilagođavanja znanja, sposobnosti, tehnika i primjene u radu s djecom predškolskog uzrasta.			
Sadržaj / struktura predmeta:			
Likovni govor djeteta; faze dječijeg likovnog stvaralaštva-predškolski uzrast. Identifikacija razvojne faze stvaralaštva i analiza radova djece predškolskog uzrasta uz odgovarajuće primjere. Korelacija između umjetničkih stilova i pravaca, likovnih područja i likovnog jezika i dječijeg stvaralaštva. Razvijanje kreativnosti kod djece predškolskog uzrasta putem likovnih aktivnosti u korelaciji sa drugim predmetima. Interaktivna likovna radionica igraonica-usmjeravanje dječije pažnje. Interaktivna likovna radionica igraonica-Igra memorije, usmjeravanje sinestetičkog doživljaja, područje slikarstvo. Interaktivna likovna radionica igraonica-Dizajn igračke, razvijanje divergentnog mišljenja. Evaluacija odgojno-obrazovnog rada te vlastito kritičko preispitivanje.			
Literatura:			
1. Jakubin, M.: Likovni jezik i likovne tehnike, Educa, Zagreb 1999.			
2. Karlavaris, B.: Metodika likovnog odgoja 1, Hofbauer, Rijeka 1991.			
3. Karlavaris, B.: Handukić, I.: Metodika i kultura likovnog odgoja, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2008.			

Sviranje			ECTS
			3
Ukupan broj sati u semestru: 45			
Semestar: IV	Predavanja: 1	Vježbe (A+L) : 2+0	
Cilj kolegija:			
Osnovno sticanje vještina izučavanja, prepoznavanja, razumijevanja muzičkog obrazovanja iz oblasti sviranja na instrumentu sa tipkama kao (da postiže, budi i razvija muzikalnost, interese, te obogaćuje emocionalni život učenika/odgajnika/studenta i pridonosi opštem kulturnom i estetskom razvoju ličnosti), da se upozna sa osnovnim pojmovima i oznakama muzičkog pisma (muzička kultura, muzika, njeno porijeklo,...), Postavkom i stavom ruke kod poduke sviranja instrumenta, Sviranje sa elementima metrike, Jednostavni i složeni taktovi.			
Sadržaj / struktura predmeta:			
Uvod, zadatak, područje djelovanja i razvoj osnovnih elemenata sviranja, muzičke instrumenata za djecu u vrtićima i nižim razredima osnovnih škola u sistemu znanosti, temeljnih pojmova muzičke kulture (muzičko obrazovanje, integracija kroz muziciranje, razvoj koordinacije pokreta i ritma, upotreba muzičkih instrumenata, ...), muzičkim pravcima i stilovima, uloga, moć i granice muzičke rehabilitacije, uloga učitelja i vaspitača u iz oblasti sviranja, pedagoška funkcija muzičkog dirigovanja i korištenja partitura, prepoznavanja tempa i dinamike, prepoznavanje instrumenata i dječjih glasova na svim nivoima muzičkog obrazovanja nivou obrazovanja djece nižih razreda osnovne škole.			
Literatura:			
1. Njirić, N.: Priručnik za nastavu glazbene kulture u osnovnoj školi, Školska knjiga, Zagreb, 1992k			
2. Matz, R, i Šaban, L.(1976), Osnovna škola za klavir, Zagreb: Muzička knaklada			
3. Andree, M i V, (1997), Priručnik za učenje kućnih klavijatura			

Interkulturalna pedagogija			ECTS
			3
Ukupan broj sati u semestru: 45			
Semestar: IV	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0	
<p>Cilj kolegija: Upoznati temeljne pojmove i načela interkulturalizma i njihove primjene u analizi društvenog života. Upoznati multi-i inter-kulturalizam kao društvene pojave: njihovu genealogiju, postmoderne poticaje, globalizacijske utjecaje, širenja, kontraverze, otpore i perspektive multikulturalne demokracije. Kritičko propitivanje društvenih implikacija interkulturalizma u odgoju i obrazovanju.</p>			
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Interkulturalna pedagogija (cilj, osnovno pojmovi...) -Temeljni pojmovi: enkulturacija, akulturacija, antagonistička akulturacija, etnocentrizam -Različitost kao bogatstvo (srž interkulturalnog obrazovanja) -Uloga nastavnika u interkulturalnom obrazovanju -Učenik/učenica u interkulturalnom obrazovanju -Saradnja porodice i škole u kontekstu pluralizma savremenih porodica -Škola kao mjesto susreta u lokalnoj zajednici -Globalizacija i multikulturalnost savremenih društava -Interkulturalni kurikulum -Interkulturalnost i nacionalni kurikulum -Identitet i interkulturalna školska zajednica -Interkulturalna kompetencija nastavnika -Interkulturalna osjetljivost i komunikacija -Nastavne metode i oblici rada u interkulturalnom obrazovanju -Interkulturalna stanja i perspektive školstva u BiH. 			
<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bartulović, M. i Kušević, B. (2016). Što je interkulturalno obrazovanje. Zagreb: Centar za mirovne studije. 2. Sablić, M. (2014). Interkulturalizam u nastavi. Zagreb: Naklada Ljevak. 3. Perotti, A. (1995.), Pleoaje za interkulturalni odgoj. Zagreb: Educa. 			

Porodična pedagogija			ECTS
			6
Ukupan broj sati u semestru: 75			
Semestar: V	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 2+0	
<p>Cilj kolegija: Upoznavanje studenata s najvažnijim determinantama porodične pedagogije. Osposobljavanje za prepoznavanje temeljnih odgojnih pitanja i problema unutar porodice i osposobljavanje studenata za njihovo praktično rješavanje.</p>			
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvođenje u sadržaj kolegiji; - Pojam, predmet i zadaci porodične pedagogije - Osnovna polazišta, razumijevanje i definiranje porodice i porodičnog odgoja; - Sistemski pristup razumijevanja porodice; - Intraporodična dinamika-odnos sistema i dijelova; - Formiranje braka i bračne zajednice; - Individualni razvojni ciklus; - Roditelji i roditeljstvo; 			

- Majka i majčinstvo;
- Otac i očinstvo;
- Sibling odnosi u porodici;
- Odgojna funkcionalnost i disfunkcionalnost porodice;
- Porodica kao vrijednosni prostor;
- Trendovi promjena porodične kulture i porodičnog odgoja,
- Osnovna polazišta izgradnje partnerstva odgojno-obrazovne ustanove i porodice;

Literatura:

- Alić, A. (2012). Struktura i dinamika obiteljske kulture. Sarajevo: Dobra knjiga
- Pašalić Kreso, A. (2012). Koordinate obiteljskog odgoja,.Sarajevo: Jež
- Stevanović, M. (2000) Obiteljska pedagogija.Varaždinske Toplice: Tolimir
- Ljubetić, M. (2014). Od suradnje do partnerstva obitelji, odgojno-obrazovne ustanove i zajednice. Zagreb: ELEMENT

Pedagoška psihologija			ECTS
			6
Ukupan broj sati u semestru: 75			
Semestar: V	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 2+0	
<p>Cilj kolegija: Cilj je ovog kolegija upoznavanje studenata sa temeljnim načelima učenja i poučavanja, uz poseban naglasak na specifičnosti učenja u ranoj dobi. Studenti će se upoznati sa znanjima o procesima učenja i svim osnovnim unutrašnjim i vanjskim faktorima učenja u uvjetima odgojno-obrazovne sredine. Jedan od važnih ciljeva je razvoj općih i specifičnih kompetencija odgajatelja koja se ogledaju u mogućnosti primjene teorijskih spoznaja o: načinima i stvaranju uvjeta učenja u odgojno-obrazovnoj sredini, stvaranju inkluzivnog odgojnog okruženja; uvažavanju individualnih razlika u kognitivnim sposobnostima djece, kognitivnim stilovima i stilovima učenja i ličnim obilježjima, prepoznavanju i razvijanju njihovih potencijala- darovitosti i kreativnosti, uspostavi pozitivnog transfera u učenju, djelotvornim načinima poučavanja predčitalačkih i predmatematičkih vještina predškolaca i praćenju i evaluiranju njihovog napretka i postignuća.</p>			
<p>Sadržaj / struktura predmeta: Uvod u pedagošku psihologiju: predmet, ciljevi i metode istraživanja Praktične implikacije razvojnih teorija (teorija kognitivnog razvoja, teorije psihosocijalnog razvoja i teorija moralnog razvoja) u učenju i poučavanju Teorijski pristupi procesu učenja i primjena u obrazovanju: Bihevioralni pristup; teorija socijalnog učenja i obrazovanje; kognitivistički pristup učenju i pamćenju; Transfer znanja Samoregulirano učenje Važnost motivacije u učenju; Vrste motivacije; Razvijanje i sprečavanje intrinzičke motivacije u učenju Uvažavanje individualnih razlika u kognitivnim osobinama predškolaca: Teorije inteligencije; Značaj ranog učenja i iskustva u razvoju inteligencije; Uvažavanje razlika u kognitivnim stilovima i stilovima učenja; Darovitost i kreativnost- kako podsticati razvoj darovitosti i kreativnosti kod djece Razvijanje pozitivne okoline za učenje; produktivna socioemocionalna klima Poučavanje predčitalačkih vještina. Poučavanje predmatematičkih vještina. Praćenje i evaluiranje djeteta u vrtičkom okruženju – izrada modela praćenja djeteta Evaluacija odgojnog rada odgajatelja; Profil sposobnosti i osobina ličnosti kompetentnog odgajatelja</p>			
<p>Literatura: - Vizek-Vidović, V., Vlahović-Štetić, V., Rijavec, M., Miljković, D., (2003), Psihologija obrazovanja. Zagreb, IEP-VERN - Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap. - Woolfolk, A., Hjuž, M., Volkap, V. (2014). Psihologija u obrazovanju I. Beograd, Clio.</p>			

- Vulfolk, A., Hjuž, M., Volkap, V. (2014). Psihologija u obrazovanju II. Beograd, Clio.
- Grgin, T. (2004). Edukacijska psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap
- Stojaković, P. (2011). Psihologija za nastavnike. Banja Luka: Grafid
- Cvetković Lay, J., Sekulić Majurec, A. (2008). Darovito je, što ću s njim?-priručnik za odgoj i obrazovanje djece predškolske dobi. Zagreb: Alinea
- Čudina Obradović, M. (2003). Igrom do čitanja: Igre i aktivnosti za razvijanje vještina čitanja. Zagreb: Školska Knjiga
- Čudina Obradović, M. (2002). Matematika prije škole: Priručnik za roditelje i odgojitelje. Školska knjiga, Zagreb
- Likierman, H., Muter V. (2007). Pripremite dijete za školu. Kako osigurati da dijete uspješno započne školovanje. Buševac: Ostvarenje

Integrativna pedagogija			ECTS
			5
Ukupan broj sati u semestru: 60			
Semestar: V	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 1+0	
Cilj kolegija:			
-Da studenti upoznaju naučno utemeljene postavke odgoja i obrazovanja djece s poteškoćama u razvoju.			
-Da studenti upoznaju specifičnosti pristupa djeci s poteškoćama u razvoju.			
Sadržaj / struktura predmeta:			
- Uvod; Teškoće u razvoju (pojam, uzroci, vidovi),			
- Društvena uvjetovanost odnosa prema osobama s teškoćama u razvoju, modeli društvene podrške,			
- Osobine razvoja djece s oštećenjem vida i oštećenjem sluha,			
- Osobine razvoja djece s govornim poteškoćama,			
- Osobine razvoja djece s graničnim i lakim oblikom mentalnih teškoća,			
- Pomoć i podrška djeci s Down sindromom,			
- Osobine razvoja djece s motoričkim oštećenjima i višestrukim smetnjama,			
- Nadarena djeca. Proces identifikacije i postupci dijagnosticiranja,			
- Poremećaji u ponašanju djece; uzroci problematičnog ponašanja (rizični i zaštitni faktori),			
- Odgoj i obrazovanje djece s različitim razvojnim teškoćama,			
- Sudionici u odgoju i obrazovanju; uloga roditelja, integrativnog odgajatelja, učitelja i nastavnika u odgoju djece s teškoćama u razvoju,			
- Struktura integriranih odgojno-obrazovnih ustanova.			
Literatura:			
1. Bouillet, D. (2010): Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja. Školska knjiga, Zagreb.			
2. Zrilić, S. (2011): Djeca s posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole. Zrinski, Čakovec.			
3. Bach, H. (2005), Osnove posebne pedagogije, Educa, Zagreb			
4. Sekulić- Majrec, A. (1988). Djeca s teškoćama u razvoju u vrtiću i školi.			

Književnost za djecu II			ECTS
			6
Ukupan broj sati u semestru: 75			
Semestar: V	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 2+0	
Cilj kolegija:			
- Upoznavanje studentica i studenata sa specifičnostima, vrstama i poetičkim odlikama književnosti za djecu			

<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u zasebne književne opuse i stvaralačke poetike - Analiza i tumačenje reprezentativnih književnih tekstova.
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prozni žanrovi u književnosti za djecu, 3 sata - Struktura proznog teksta, 3 sata - Fantastika u književnosti za djecu, 3 • Priča i pripovijedanje u književnosti za djecu: - Rad na tekstu: interpretacija odabranih tekstova (Andrić, Samokovlija, Simić, Pandžo, Kulenović, Čopić i dr.), 3 - Interpretacija odabranih tekstova (Isaković, Alikadić, Duraković, Radanović, Škrinjarić, Iličić, Ivanković, Pilić i dr.), 3 • Roman, vrste romana za djecu (roman o djetinjstvu, roman o životinjama, pustolovni roman, fantastični roman itd.) Romani priče o životinjama: - R. Cipling "Knjiga o Džungli" i J. London "Bijeli Očnjak", 3 Roman fantastična priča: - L. Carroll "Alisa u zemlji čudesa"; C. Collodi "Pinokio", J. Barrie "Petar Pan" 3 - A.S. Egzupery "Mali princ", R. Bach "Galeb Džonatan Livingston", 3 sata Pustolovni roman: - D. Defoe "Robinzon Kruso", M. Twain „Pustolovine Toma Sawyera“, 3 sata Roman o djetinjstvu: - F. Molnar "Junaci Pavlove ulice", B. Čopić "Magareće godine", S. Bulajić „Izviđači Vidrinog jezera“, 3 - J. Spyri "Hajdi", A. Mikić "Sunčana obala", 3 - J. Truhelka „Naša djeca“, Ozogowska "Djevojčica i dječak", 3 - W. Saroyan "Mama, volim te" i "Tata, ti si lud", 3 • Drama, pozorište i film - Igrokaz, 3 sata - Adaptacije književnih tekstova, 3 sata
<p>Literatura:</p> <p>Crnković, Milan (1986) Dječja književnost. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>Hameršak, M. i Zima. D. (2015) Uvod u dječju književnost, Zagreb: Leykam international, d.o.o.</p> <p>Idrizović, Muris (1976) Književnost za djecu u BiH, Sarajevo: Svjetlost.</p> <p>Lešić, Zdenko (1987) Jezik i književno djelo, Sarajevo: Svjetlost.</p> <p>Lešić, Zdenko (2005) Teorija književnosti, Sarajevo: Sarajevo Publishing.</p> <p>Peleš, Gajo (1999) Tumačenje romana, Zagreb: ArTresor.</p> <p>Prins, Džerald (2011) Naratološki rečnik, Beograd: Službeni glasnik.</p> <p>Solar, Milivoj (2005) Teorija književnosti, Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>Todorov, Cvetan (1987) Uvod u fantastičnu književnost, Beograd.</p> <p>Abot. H. Poter (2009) Uvod u teoriju proze, Beograd: Službeni glasnik</p>

Predškolska praksa III		ECTS
		4
Ukupan broj sati u semestru: 45		
Semestar: V	Predavanja: 1	Vježbe (A+L) : 0+2
<p>Cilj kolegija:</p> <p>Cilj nastavnog predmeta jeste osposobljavanje studenata u segmentu istraživanja i inoviranja odgojno-obrazovnog rada, upoznavanje studenata sa procedurom prijema djece u predškolsku ustanovu, osposobljavanje studenata za planiranje i programiranje rada s darovitim učenicima i učenicima s teškoćama u razvoju, te</p>		

upoznavanje studenata sa specifičnostima pedagoške podrške u radu sa ovim učenicima.
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odgajatelj kao akcijski istraživač; - Inovacije i izazovi u predškolskom odgoju; - Profesionalno usavršavanje odgajatelja; - Predškolska priprema, djeca u godini pred polazak u školu; - Specifičnosti u radu s djecom s teškoćama u razvoju (izrada prilagođenog programa); - Specifičnosti u radu sa darovitom i talentiranom djecom (izrada obogaćenog programa); - Sudjelovanje u radu stručnih organa (odgojno obrazovno vijeće, stručni aktivni odgajatelja i medicinskih sestara- odgajatelja, aktivni za razvojno planiranje...); - Planiranje, pripremanje i realizacija tematske jedinice (realizacija aktivnosti tokom jednog dana, obuhvata obradu konkretnog sadržaja vezanog za neku odgojno - obrazovnu situaciju ili problem).
<p>Literatura:</p> <p>Plan i program odgojno-obrazovnog rada Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju Pravilnici Standardi i normativi Program rada predškolske ustanove</p>

Predškolska pedagogija		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 75		
Semestar: VI	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 2+0
<p>Cilj kolegija:</p> <p>Upoznati studente sa savremenim kretanjima, problemima u poznavanja zakonitosti fizičkog i psihičkog razvoja djeteta (od rođenja do polaska u školu). Organizirati, realizirati i vrednovati suvremeni predškolski pristup odgoja i obrazovanja djece od rođenja do polaska u školu. Osposobljavanje vaspitača za kritičko provjeravanje postojećih PP i kurikuluma, pronalaženje novih i boljih organizacijskih i odgojnih rješenja za usmjerene i slobodne aktivnosti odgajnika. Osposobljavanje vaspitača za razvoj i usavršavanje predškolske metodologije, te vođenje predškolske dokumentacije.</p>		
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa osnovnim pojmovima predškolske pedagogije, 2. Pojam i razvoj ideje o predškolskom odgoju-povijesni razvoj ideje predškolskog odgoja , 2. Predškolska pedagogija kao pedagojska disciplina 3. Savremeni teorijski pristupi predškolskom odgoju , 4. Odgojna uloga pedagoga u suradnji s obitelji, 5. Institucionalni odgoj predškolske djece. 6. Parcijalni ispit I, 7. Akrivnosti i oblici društveno-organiziranog predškolskog odgojno-obrazovnog procesa, 8. Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada u predškolskoj ustanovi , 9. Centri za rani razvoj djece i njihova uloga u razvoju djece predškolskog uzrasta, 10. Uloga pedagoga u suradnji obitelji i njihova uloga u pripremanju djece za polazak u školu, 11. Pripremanje djece za polazak u školu, obavezni vid odgoja i obrazovanja, 12. Različite koncepcije funkcije predškolskih ustanova, 13. Pedagoška uloga organizacije roditeljskih sastanaka i drugih vidova suradnje s javnosti u vrtića, 14. Organizacija slobodnih aktivnosti i dodatnih edukativnih sadržaja za odgajnike (u susret izazovima pedagogije za 21. vijek), 15. Parcijalni ispit II 		
<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kamenov, E., (1991) Predškolska pedagogija, Zavod za izdavanje udžbenika, Beograd, 		

2. Stevanović, M., (2000), Predškolska pedagogija, Rijeka
 3. Omerović, M. i drugi (2009), Predškolska pedagogija, OFF-SET Tuzla

Psihološke osnove problema u učenju i ponašanju		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 75		
Semestar: VI	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 2+0
<p>Cilj kolegija: Cilj ovog kolegija je upoznavanje studenata sa osnovnim teorijama, modelima, te vrstama poremećaja učenja i ponašanja. Studenti će se upoznati i sa aspektima tretmana i najučinkovitijim pristupima u radu sa djecom koja ispoljavaju neke od poremećaja učenja i ponašanja, te mogućnostima prevencije.</p>		
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razvojni pristup (Specifični modeli poremećaja u dječijoj dobi, Psihološko tumačenje razvoja poremećaja u učenju i ponašanju) - Poremećaji nedovoljno kontroliranog ponašanja (ADHD, Poremećaji ophođenja; Poremećaj s prkošenjem i suprotstavljanjem) - Agresivnost u dječijoj dobi - Poremećaji pretjerano kontroliranog ponašanja (Strahovi u djetinjstvu; Anksiozni poremećaji: Separacijski anksiozni poremećaj; Selektivni mutizam; Školska fobija, Socijalni anksiozni poremećaj; Depresija u djetinjstvu i adolescenciji) - Teškoće u učenju- smanjena učinkovitost i razlozi školskog neuspjeha; Specifične teškoće učenja: disleksija, disgrafija, diskalkulija - Autizam: Vidovi rad sa djecom sa autizmom - Intelektualne teškoće: Razvojne posljedice intelektualne insuficijencije - Senzorne, tjelesne i govorne smetnje. - Zlostavljanje djece: Vrste i oblici zlostavljanja; Psihološke posljedice zlostavljanja. - Psihološka procjena, liječenje i prevencija razvojnih poremećaja 		
<p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wenar, C. (2003). Razvojna psihopatologija i psihijatrija. Naklada Slap, Jastrebarsko. - Thompson, J. (2016). Vodič za rad s djecom i učenicima s posebnim odgojno–obrazovnim potrebama, Educa, Zagreb. - Zrlić, S. (2013). Djeca s posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole: priručnik za roditelje, odgojitelje i učitelje. Sveučilište, Zadar. - Velki, T. i Romstein, K. ur. (2015). Učimo zajedno - Priručnik za pomoćnike u nastavi za rad s djecom s teškoćama u razvoju. Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Osijek. - Velki, T. (2018). Priručnik za rad s hiperaktivnom djecom u školi: za učitelje, roditelje i asistente u nastavi. Naklada Slap, Jastrebarsko. - Čeranić, S. (2005). Normalni razvoj ličnosti i patološka uplitanja. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Istočno Sarajevo. 		

Opća metodika nastave			ECTS
			6
Ukupan broj sati u semestru: 75			
Semestar: VI	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 2+0	
<p>Cilj kolegija: Omogućiti studentima usvajanje širokog spektra znanja i razvoj vještina iz područja opće metodike nastave. Razvoj umijeća uspješnog poučavanja i razvoj kritičkih stavova u metodičkom pristupu nastavi, te nastavnih praktičnih umijeća. Usvajanje znanja, razumijevanja i izrade kurikuluma i Nastavnog plana i programa, kako organizirati i voditi čas, kako upravljati razredom, kako poučavati učenike neujednačenih sposobnosti. Osposobiti buduće vaspitače i nastavnike za razumjevanje, praćenje i vrednovanje odgajnika/učenička i njegovih potencijala i napretka. Razvoj kreativnih potencijala i razvoj osjetljivosti za učeničke potrebe odgoja i obrazovanja za 21.vijek.</p>			
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa osnovnim pojmovima opće metodike nastave 2. Razvoj nastavnih umijeća: Kompetencije poučavanja. 3. Određivanje temeljnih nastavnih umijeća, praćenje vlastitih modela poučavanja, 4. Poticanje motivacije za razvoj umijeća učenika 5. Kompetencije u planiranju 6. Artikulacija nastave 7. Parcijalni ispit 1 8. Razrada i odluka o razvoju pedagoških potencijala učenika i njihovih ciljeva 9. Kako zadovoljiti učeničke potrebe 21. vijeka 10. Izbor sadržaja, odabir nastavnih aktivnosti, praćenje i ocjenjivanje učeničkog napretka 11. Priprema i izvedba nastavnog časa: Ponašanje nastavnika, stilovi poučavanja i stilovi učenja 12. Izazovi prilagodbe aktivnosti i nastavne jedinice učenicima, upotreba sredstava i pomagala 13. Vođenje i tok nastavnog časa: Fleksibilnost, održavanje učeničkog sudjelovanja, praćenje učeničkog napretka ritam i tok nastavnog časa 14. Razredni ugođaj: motivacija učenika, pozitivne poruke, izgled i sastav razreda. Disciplina: Učenički neposluš, uspostava autoriteta. Vrijednovanje djelotvornosti učenika. Evaluacija vlastitog rada. Stručno usavršavanje i profesionalni razvoj. Professional development and professional development 15. Parcijalni ispit 2 			
<p>Literatura: Kyriacou C.: Temeljna nastavna umijeća, Educa, Zagreb, 2001, Muminović H.: Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi, DES, Sarajevo 2000. Gordon T.: Kako biti uspješan nastavnik,</p>			

Osnove metodologije istraživanja			ECTS
			6
Ukupan broj sati u semestru: 75			
Semestar: VI	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 2+0	
<p>Cilj kolegija: Cilj ovog kolegija je osposobiti studente za razumijevanje problematike odgojno-obrazovnih istraživanja i primjenu naučno istraživačkih metoda u istraživanju fenomena odgoja i obrazovanja; sposobiti studente za početno samostalno i uspješno provođenje istraživačkog rada i korištenje naučnih rezultata u profesionalnom radu s ciljem kvalitativnog poboljšavanja poučavanja i odgojno-obrazovne prakse.</p>			
<p>Sadržaj / struktura predmeta: Uvod u opću metodologiju naučnog istraživanja - osnovna pojmovna određenja;</p>			

<p>Uloga nauke u razvoju društva; Određenje nauke - gnoseološkijske osnove nauke; epistemološke karakteristike; Metodologija istraživanja i njeno mjesto u sistemu pedagoških disciplina; Mogućnosti i granice naučno-istraživačkog pristupa odgoju i obrazovanju; Paradigme istraživanja odgoja i obrazovanja. Vrste istraživanja odgoja i obrazovanja. Razvojna i akcijska istraživanja. Teorijski i empirijski vidovi istraživanja. Karakteristike dobrog stručnog i naučnog rada. Pisane forme stručnog i naučnog rada. Provođenje istraživanja odgoja i obrazovanja. Tok istraživanja. Pregled etapa istraživanja. Istraživački postupci, instrumenti i evaluacija. Primjena rezultata istraživanja.</p>
<p>Literatura: 1. Mužić, V. (1986). Metodologija pedagoškog istraživanja. Sarajevo: Svjetlost. 2. Knežević Florić (2012). Horizonti istraživanja u obrazovanju. Novi sad: Filozofski fakultet. 3. Hadžić-Suljkić, M. (2013). Metodologija istraživanja u odgoju i obrazovanju. Tuzla: PrintCom.</p>

Predškolska praksa IV			ECTS
			4
Ukupan broj sati u semestru: 45			
Semestar: VI	Predavanja: 1	Vježbe (A+L) : 0+2	
<p>Cilj kolegija: Cilj nastavnog predmeta jeste osposobiti studente za samostalno izvođenje i (samo)evaluaciju odgojno obrazovnog procesa u radu s djecom mlađe, srednje i starije predškolske dobi . Također, cilj je osposobljavanje studenata u segmentu istraživanja i inoviranja odgojno-obrazovnog rada.</p>			
<p>Sadržaj / struktura predmeta: - Interdisciplinarni pristup odgoju i obrazovanju; - Integrirani kurikulum; - Tematsko programiranje; - Tematsko planiranje; - Evidencija odgojno obrazovnog procesa; - Stručno usavršavanje odgajatelja u radnoj organizaciji i rad u stručnim tijelima.</p>			
<p>Literatura: Plan i program odgojno-obrazovnog rada Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju Pravilnici Standardi i normativi Program rada predškolske ustanove</p>			

Engleski jezik u struci II			ECTS
			3
Ukupan broj sati u semestru: 45			
Semestar: V	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0	
<p>Cilj kolegija: Osposobiti studente da komuniciraju na engleskom jeziku na nižem srednjem nivou,</p>			

- osposobiti studente da razumiju odabrane audio i pisane tekstove (stručne kao i one opšteg karaktera), da razgovaraju i pišu o temama obrađenim na nastavi, te iznose ideje o pitanjima iz njihove struke,
- osposobiti studente da pravilno koriste opšti i stručni vokabular obrađen na nastavi.

Sadržaj / struktura predmeta:

Predavanja:

1. Uvod u kolegij
2. Obrazovni sistem
3. Posao nastavnika
4. Slobodno vrijeme
5. Nauka
6. Tehnologija
7. Vrijeme i novac
8. Prvi test
9. Kupovina
10. Kod kuće
11. U inostranstvu
12. Novi tipovi turizma
13. Telefoniranje
14. Opis grada
15. Drugi test

Vježbe:

1. Dijagnostički test
2. Modalni glagoli
3. Glagoli koji završavaju na -ing
4. Present Perfect Simple Tense
5. Komparacija pridjeva
6. Modalni glagoli - CAN, COULD, (BE) ABLE TO
7. Modalni glagoli - MUST
8. Modalni glagoli - MAY, MIGHT
9. Modalni glagoli - HAVE TO, MUST
10. Modalni glagoli - MUSTN'T, NEEDN'T
11. Modalni glagoli - WOULD
12. Pasiv
13. Prvi kondicional
14. Drugi kondicional
15. Utvrđivanje gradiva

Literatura:

Clandfield, L. & Jeffries, A. (2010). Global pre-intermediate coursebook. Macmillan.
 Hashemi L. & Murphy, R. (2004). English Grammar in Use Supplementary Exercises. CUP.
 Autentični tekstovi vezani za obrazovanje iz štampe i stručne literature.

Alternativne pedagoške koncepcije		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 45		
Semestar: V	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0
<p>Cilj kolegija: Cilj nastavnog predmeta jeste upoznati studente sa različitim alternativnim pedagoškim idejama, pokretima i pravcima koji su utjecali na pojavu, organizaciju i rad alternativnih škola u svijetu. Također, cilj je upoznati strukturu i značenje pedagoških, didaktičkih i metodičkih rješenja u alternativnim školama i mogućnosti primjene nekih od rješenja u današnjim javnim školama.</p>		

<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojam i suština pedagoškog pluralizma - Reforme u odgoju i obrazovanju i nastanak alternativnih pedagoških koncepcija - Društvena uvjetovanost alternativnih pedagoških ideja i škola - Alternativne i slobodne škole - Pedagoško-didaktičke koncepcije, organizacija i način rada važnijih pedagoških pravaca i škola - Pedagoška koncepcija i škola Celestina Freineta - Sistem odgoja Marije Montessori - Montessori u BiH - Antropozofija i waldorfska pedagogija - Waldorfske škole - didaktički aspekti organizacije nastave - Jena-plan - Dalton plan - Winetka plan - Mannheimski sistem - Škola Summerhil
<p>Literatura: Matijević, M. (2001). Alternativne škole. Zagreb: Tipex. Neill, A. (2003). Slobodna djeca Samerhila. Beograd: Logos-Art. Seitz, M. & Hallwachs, U. (1997). Montessori ili Waldorf?: knjiga za roditelje, odgajatelje i pedagoge. Zagreb: Educa.</p>

Ekološki odgoj		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 45		
Semestar: V	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0
<p>Cilj kolegija: Na kraju semestra student, koji je kontinuirano izvršavao obaveze koje proizilaze iz syllabusa ovog nastavnog predmeta, će biti osposobljen da uspješno implementira znanja i vještine iz područja ekološkog odgoja i obrazovanja u daljnjem radu sa učenicima.</p>		
<p>Sadržaj / struktura predmeta: Ekološki odgoj u sistemu pedagoške nauke -ekološke pedagogije.Pojam ekologije, okoliš,održivi razvoj,ciljevi, zadaci i značaj ekološkog odgoja i obrazovanja. Ekološki odgoj kao individualna i društvena potreba.Sadržaji ekološkog odgoja i vrijednosne orijentacije.Mogućnosti i dometi ekološkog odgoja i obrazovanja.Ekološka svijest i komunikacija s prirodom.Ekološka pismenost, ekološka kultura i formiranje ekoloških navika kod učenika.Implementacija ciljeva ekološkog odgoja u okviru savremene porodice.Ekološki odgoj u školi i načini njegove realizacije-ekološke radionice. Ekološke kompetencije odgajatelja i učenika. Oblici, metode i sredstva ekološkog odgoja i obrazovanja. Međunarodne ekološke konferencije i ekološki datumi-ekološke manifestacije za obrazovanje o okolišu i održivom razvoju.Ekološki odgoj i obrazovanje u vannastvnim aktivnostima.Škola u prirodi.</p>		
<p>Literatura: Omerović, M.(2012). Osnove ekološke pedagogije-metode ekološkog odgoja i obrazovanja, Tuzla Goletić.Š.(2006) .Obrazovanje o okolišu i održivom razvoju, Sarajevo. Cifrić.I.(2002).Ekološka edukacija-uticaj na oblikovanje novog identiteta, Zagreb.</p>		

Psihologija roditeljstva	ECTS
	3

Ukupan broj sati u semestru: 45		
Semestar: V	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0
<p>Cilj kolegija: Cilj kolegija je upoznati studente sa teorijskim pristupima i empirijskim spoznajama u području psihologije roditeljstva te rješavati probleme vezane uz roditeljsku ulogu. Studenti će se upoznati sa osnovnim faktorima koji određuju individualne razlike u roditeljskom ponašanju i objasniti odnose između različitih faktora. Studenti će se upoznati sa temeljnim dimenzijama i stilovima roditeljskog ponašanja i specifičnostima različitih faza roditeljstva u cilju razumijevanja modela uticaja roditeljskog ponašanja na djetetovo ponašanje i razvoj.</p>		
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Individualne razlike u roditeljskom ponašanju. Dimenzije i stilovi roditeljskog ponašanja. - Modeli utjecaja roditeljskog ponašanja na djetetovo ponašanje i razvoj. - Karakteristike roditelja i djeteta kao determinante roditeljskog ponašanja. - Motivacija za roditeljstvo, tranzicija u roditeljsku ulogu i faze roditeljstva. - Specifičnost roditeljstva s djetetom dojenačke dobi. - Specifičnost roditeljstva s djetetom predškolske i rane školske dobi. - Specifičnost roditeljstva s adolescentom i odraslim djetetom. - Roditeljsko ponašanje i kognitivni razvoj djeteta. - Roditeljsko ponašanje i emocionalno-socijalni razvoj djeteta. - Roditeljska uloga i lični razvoj roditelja. Odnosi između roditeljske i ostalih životnih uloga. - Roditeljstvo u specifičnim okolnostima (maloljetni roditelji i roditelji djece s posebnim potrebama, jednoroditeljske i rekonstituirane porodice, udomiteljstvo i usvajanje) 		
<p>Literatura: Efendić-Spahić, T. (2014): Psihologija roditeljstva; Društvo psihologa u FBiH, Sarajevo. Brajša-Žganec, A. (2003). Dijete i obitelj – Emocionalni i socijalni razvoj, Jastrebarsko: Naklada Slap Čudina-Obradović, M., Obradović, J. (2006). Psihologija braka i obitelji, Zagreb, Golden marketing-Tehnička knjiga. Holden, G. W. (2010). Parenting: A dynamic perspective. London, UK: SAGE.</p>		

Hor		ECTS
		2
Ukupan broj sati u semestru: 30		
Semestar: VI	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0+0
<p>Cilj kolegija: Osnovni i glavni aspekt horskog pjevanja, uvođenje u vokalnu tehniku, razvoja dječjeg glasa na primarnom nivou obrazovanja, razumjevanja i svakodnevnog kvalitetnog upražnjavanja istog u budućem pozivu vaspitača i učitelja mladih generacija. Uloga odgajatelja i nastavnika u prenošenju iskustvenog pjevačkog odgoja, muzičke kulture, te općeg znanje o vokalnoj tehnici pjevanja, muzičkim pravcima, kompozitorima, kompozicijama, mogućnostima razvoja glasova svih vrsta i podvrsta, razumjevanje i shvatanje muzike kao i njegovog konzumiranja kao svejetskog univerzalnog jezika i muzičke baštine BiH.</p>		
<p>Sadržaj / struktura predmeta: Uvod, zadatak, područje djelovanja i razvoj vokalnog horskog odgoja, temeljni pojmovi vokalne tehnike (muzičko obrazovanje, socijalizacija putem muzike i muzičkih igara, integracija kroz horsko pjevanje, razvijanje ritma kroz ritmičku i melodijsku tehniku...), dječjeg muzičkog stvaralaštva, osposobljavanje za samostalno izvođenje različitih oblika muzičkih aktivnosti u predškolskoj i osnovnoškolskoj ustanovi, integriranje različitih oblika muzičkih aktivnosti u svakodnevne odgojno-obrazovne situacije, uloga, moć i granice muzičke rehabilitacije putem pjevanja, uloga vaspitača u metodama razvoja ljubavi prema horskom pjevanju i razvoju ljubavi prema muzici, pedagoška metodologija u funkciji postavke glasa i dječjeg pjevanja, preventivski modeli zaštite dječjeg glasa na svim nivoima obrazovanja djece primarnog odgoja i obrazovanja.</p>		
<p>Literatura: 1. Rešad Arnautović(1997): Zbirka vokalnih kompozicija narodne baštine BiH,</p>		

2. Asim Horozić (1995): Zbirka vokalnih kompozicija
 3. Njirić, N. (2001.): Put do glazbe, Zagreb: Školska knjiga.
 4. Završki, J. (1980.): Izbor skladba za dječje zborove:

Likovna forma			ECTS
			2
Ukupan broj sati u semestru: 30			
Semestar: VI	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0+0	
Cilj kolegija:			
<p>Temeljni cilj ovog kolegija je razvoj stvaralačkih, kreativnih i motivacijskih sposobnosti razumijevanja i primjene stečenih znanja i sposobnosti u svrhu napredovanja te prilagođavanja znanja, sposobnosti, tehnika i primjene u radu s djecom predškolskog uzrasta. Osposobljavanje studenata za samostalno programiranje i izvođenje aktivnosti likovne kulture u predškolskim ustanovama.</p>			
Sadržaj / struktura predmeta:			
<p>Uvod u likovnu formu. Analiza i kompozicija. Tačka i linija. Boja. Ploha. Površina. Prostor i masa. Interdisciplinarnost . Multimedija. Ritam, simetrija i ornament. Korelativnost i interdisciplinarnost. Kompozicija. Zlatni rez. Ravnoteža i proporcija. Šablone, (klišeji, stereotip) i kič.</p>			
Literatura:			
<p>1. Arnheim, Rudolf: Art and visual perception. A Psychology of the Creative Eye, Berkley, University of California Press, 1965. 2. Bloom, B.: Taksonomija i klasifikacija obrazovnih i odgojnih ciljeva, knjiga 1, kognitivno područje, Beograd, Rep</p>			

Etika književnosti			ECTS
			2
Ukupan broj sati u semestru: 30			
Semestar: VI	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0+0	
Cilj kolegija:			
<p>Studentice i studenti imat će priliku da unutar ovog predmeta pojam i koncepte etike i morala promišljaju u kontekstima književnosti. U samom početku definiraju se temeljni etički pojmovi, nudi pregled teorijskih razmišljanja o odnosima etike i estetike, a potom se istraživački fokus usmjerava na etičke dimenzije književnih tekstova. Razumijevanjem književnosti u etičkim kategorijama dobra, brižnosti i prijateljstva studentice i studenti se senzibiliziraju za kritičko promišljanje društva, kulture, identiteta. Posebno se u tom kontekstu postavljaju pitanja sopstva kao drugosti, etike kao brižnosti nad drugim (feminsitička etika) itd.</p>			
Sadržaj / struktura predmeta:			

- Etika: pojam i određenje predmeta etike, 2 sata
 - Starogrčki filozofi i aretička etika (Aristotel: Nikomahova etika), 2 sata
 - Savremeni kontekst: potreba i značenje etike, 2 sata
 - Etika i estetika: Teorijska razmišljanja o odnosu etike i književnosti (Gayatri C. Spivak, Martha C. Nussbaum, Paul Ricoeur i dr.), 2 sata
 - Interpretacija književnog teksta (književna imaginacija i etičko gledište)
- Etika kreposti
- Antička književnost i vrlina (izbor odabranih tekstova), 2 sata
 - Književnost za djecu i vrlina (priče kao primjer), 2 sata
 - Konstrukt dobra u književnosti (interpretacija odabranih tekstova), 4 sata
 - Prijateljstvo kao etički model, 2 sata
 - Prijateljstvo u književnosti za djecu (interpretacija odabranih tekstova), 4 sata
- Etika brižnosti
- Književnost i briga za drugog (odnos ja-drugi, kultura i drugost), 2 sata
 - Romani o djetinjstvu i etičke implikacije priče, 4 sata
 - Poetski tekst i angažman za drugog, 2 sata

Literatura:

- Aristotel (1988) Nikomahova etika, Zagreb: Globus
 Bauman, Z. (2009) Postmoderna etika, Zagreb: AGM.
 Gayatri, Spivak C. (2011). "Mogu li podređeni da govore" u Polja, vol. 56, br. 468, Novi Sad: Kulturni centar Novog Sada, str. 91-134.
 Gayatri, Spivak Č. (2002). Kritika postkolonijalnog uma, Beograd: Beogradski krug.
 Kopek, I. (1995) Kao dio mene: etika, prijateljstvo, krepost, Zagreb: Hrvatsko filološko društvo
 Kopek, I. (2004) Mala povijest etike, Zagreb: Filozofski fakultet Družbe Isusove.
 Noddings, N. (2002) "Etika brižnosti" u Treća, Časopis Centra za ženske studije. broj 2, vol. IV, Zagreb: Centar za ženske studije, str. 8-28.
 Nussbaum, M. (2002) "Književna teorija i etička teorija u perceptivnoj ne/ravnoteži" u Treća, Časopis Centra za ženske studije. broj 2, vol. IV, Zagreb: Centar za ženske studije, str. 28-48.
 Nussbaum, M. (2005) Pjesnička pravda, Zagreb: Deltakont.
 Težak, D. i Čudina-Obradović M. (1996) Priče o dobru, priče o zlu: priručnik za razvijanje moralnog prosuđivanja kod djece, Zagreb: Školska knjiga.
 Singer, P. ur. (2004) Uvod u etiku, Sremski Karlovci-Novu Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.

Psihologija obrazovanja darovite i kreativne djece			ECTS
			2
Ukupan broj sati u semestru: 30			
Semestar: VI	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0+0	
Cilj kolegija:			
Studenti će se upoznati sa teorijama i modelima darovitosti i kreativnosti, te detaljno upoznati sa konstruktima koji su suštinske odrednice nadarenosti i kreativnosti kao i vidovima poučavanja darovitih. Naučit će razlikovati pojavne oblike darovitosti kao i metode i tehnike prepoznavanja i identificiranja darovitih pojedinaca.			
Sadržaj / struktura predmeta:			
<ul style="list-style-type: none"> - Historijski pregled; Pregled važnijih longitudinalnih istraživanja nadarenosti - Različita shvatanja darovitosti. Teorije i modeli darovitosti - Psihološki konstrukti (inteligencija, kreativnost, motivacija, interesi, itd.) i nadarenost - Darovitost i kreativnost; darovitost i genijalnost - Prepoznavanje i identifikacija darovitih - Područno specifične darovitosti – talentiranost 			

- Osnovni vidovi rada s darovitim i kreativnim učenicima
- Rad s nadarenima u školskom sistemu – akceleracija
- Rad s nadarenima u školskom sistemu – obogaćenje programa
- Obitelji nadarenih učenika, savjetovanje roditelja
- Razvojni problemi i poteškoće darovite i kreativne djece

Literatura:

- Čudina-Obradović, M. (1991). Nadarenost: razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje. Zagreb: Školska knjiga.
- Stojaković, P. (2000). Darovitost i kreativnost. Istočno Sarajevo: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Republike Srpske.
- Koren, I. (1989). Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika. Zagreb: Školske novine.
- Vlahović-Štetić, V. (2005.): Daroviti učenici: teorijski pristup i primjena u školi. Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu.

Sadržaji predmeta IV godina Predškolski odgoj

Metodika govorne komunikacije I			ECTS
			6
Ukupan broj sati u semestru: 75			
Semestar: VII	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 1+1	
Cilj kolegija:			
Upoznavanje studenata s ortoepskom normom, osobinama usmenoga i pismenog govorenja, govornom komunikacijom, neverbalnom komunikacijom.			
Sadržaj / struktura predmeta:			
Ortoepija i ortoepska norma.			
Govor (usmeni i pismeni).			
Kultura govora.			
Govor predškolskog djeteta.			
Usmeni govor (glas, artikulacijska i akustička svojstva glasa, process disanja, melodioznost, govorni poremećaji, vježbe artikulacije, vježbe akcentuacije...).			
Vrednote dobroga govora.			
Neverbalni znaci.			
Literatura:			
Ivo Škarić, Temeljni suvremenog govorništva, Školska knjiga, Zagreb, 2000.			
U potrazi za izgubljenim govorom, Zagreb, 1982.			
Ratmira Pjanić: Metodika rada na razvoju govora djece u predškolskoj ustanovi, Bihać, 2006.			

METODIKA RAZVOJA ELEMENTARNIH MATEMATIČKIH POJMOVA I			ECTS
			6
Ukupan broj sati u semestru: 75			
Semestar: VII	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 1+1	
Cilj kolegija:			
Naučiti matematičke koncepte i metode neophodne u daljnjem profesionalnom radu studenta, osposobiti studenta metodičko i vizuelnom razmišljanju, te stvoriti preduslove za metodičko kreativno rješavanje problema.			

Sadržaj / struktura predmeta:

Metodika razvoja elementarnih matematičkih pojmova prirodnih brojeva. Metodika razvoja elementarnih matematičkih pojmova brojeva prve i druge desetice.

Metodika razvoja elementarnih matematičkih pojmova brojeva prve stotice. Metodika razvoja elementarnih matematičkih pojmova brojeva prvog miliona.

Metodika razvoja elementarnih matematičkih pojmova jednačina i nejednačina u nastavi matematike.

Slovo - broj. Matematički izraz.

Jednačine i njihovo rješavanje.

Nejednačine i njihovo rješavanje.

Metodika izučavanja elementarnih pojmova geometrijskih sadržaja.

Prostorni oblici. Linija. Duž, (pa) tačka, (pa) prava i poluprava... Kružnica, krug, ugao.

Pravougaonik i kvadrat kao omeđene ravne površi. Trougao. Crtanje trokuta, pravokutnika i kvadrata.

Prvaokutna (kvadratna) mreža.

Tačke i (ravne) figure u kvadratnoj mreži. Metodika izučavanja elementarnih mjerenja (veličina) u nastavi matematike. Mjerenje dužine, površine i zapremina.

Mjerenje mase, vremena.

Literatura:

1. Sead Rešić: Matematika I-Metodika početne nastave, Papir karton, Tuzla, 2013. god.
2. Markovac J. : Metodika početne nastave matematike, Školska knjiga, Zagreb, 1990.
3. Margita Pavleković : Metodika nastave matematike sa informatikom I, Element

Metodika upoznavanja okoline		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 45		
Semestar: VII	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0+1
<p>Cilj kolegija: Upoznavanje studenata sa sadržajem Metodike upoznavanja okoline ,tematskim pripremama , oblicima, metodama rada i nastavnim sredstvima koji se koriste za realiziranje sadržaja , te osposobljavanje studenata za primjenu adekvatnih metoda za kreativnu organizaciju i izvođenje usmjerenih aktivnosti u predškolskoj ustanovi.Pripremanje studenata za izvođenje metodičke prakse u predškolskoj ustanovi u toku akademske godine.</p>		
<p>Sadržaj / struktura predmeta: -Metodika upoznavanja okoline kao naučna pedagoška disciplina - Povezanost metodike upoznavanja okoline sa prirodnim i društvenim naukama - Predmet,ciljevi i zadaci metodike upoznavanja okoline -Pismena priprema za rad sa djecom u predškolskoj ustanovi -Oblici odgojno-obrazovnog rada sa djecom u upoznavanju okoline -Svijet oko sebe -biljni i životinjski svijet;okolina/okoliš-predmeti, živa i neživa priroda,predmeti,boje,toplo,hladno - Usvajanje prostornih pojmova-percepcija okoline - Spoznaja/kognicija i načini spoznavanja prostora i prostornih odnosa kroz igru.Orjentacija u vremenu i prostoru - Socijalizacija i istraživački rad u prirodi -Metodički aspekti: šetnja u prirodi,voda,zrak,posjete, izleti, ekskurzije,spoznaja okoline -Ekološka kultura i ekološko ponašanje.Priprema i posjeta predškolskim ustanovama (jaslice, vrtiči i sl.).</p>		

- Iskustvo kroz percepciju vlastite kulture i blagdana (ja -drugi i okolina) -Planiranje i vrste planiranja sadržaja -Metodička praksa
Literatura: Omerović, M.(2012). Osnove ekološke pedagogije-metode ekološkog odgoja i obrazovanja, Tuzla Pletenac, V.(1993).Osnovi metodike prirode i društva, Školska knjiga, Zagreb, Tomić, R.(2009). Metodika nastave prirode i društva,Offset- Tuzla,

Metodika likovnog odgoja I			ECTS
			4
Ukupan broj sati u semestru: 45			
Semestar: VII	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0+1	
Cilj kolegija: Upoznati studente s likovnim jezikom djece i njegovim simbolima, sa strukturom, značenjima i zakonitostima razvoja likovnih sposobnosti; osposobiti studente za poticanje i razvijanje percepcijskih, oblikovnih i stvaralačkih sposobnosti djece predškolskog uzrasta.			
Sadržaj / struktura predmeta: - Metodika kao nauka; položaj u sistemu pedagoških naučnih disciplina; istorija i perspektive likovnog odgoja. - Osnovna pitanja i pojmovi Metodike likovnog odgoja. - Osnove metodike likovnog odgoja; estetsko umjetničke, pedagoško- sociološke i psihološke osnove. - Savremeni pristup dječjem likovnom stvaralaštvu. - Uloga i značaj likovnog rada u korelaciji s drugim odgojno obrazovnim područjima i predškolskim ustanovama. - Likovni govor predškolskog djeteta. - Razvoj dječjeg crteža kroz faze izražavanja. - Vrste i razvoj kreativnosti. - Šablon, sterotip i kič u odgojno obrazovnom procesu. - Likovni tipovi djece. - Usvajanje znanja iz likovnih tehnika, likovnih motiva, likovnog jezika. - Darovita djeca i djeca s posebnim potrebama, načini motiviranja. - Art terapija.			
Literatura: 1. Herceg, Rončević, Karlavaris, Metodika likovne kulture djece rane i predškolske dobi, Alfa d.d., Zagreb, 2010 2. Belamarić, D. Dijete i oblik, Školska knjiga, Zagreb,1986. 3. Jakubin, M. (1999.): Likovni jezik i likovne tehnike – temeljni pojmovi. Zagreb: Educa			

Metodika tjelesnog odgoja I			ECTS
			4
Ukupan broj sati u semestru: 45			
Semestar: VII	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0+1	
Cilj kolegija:			

Teorijski i praktično osposobiti studente za samostalno planiranje, programiranje, realizaciju, praćenje i evaluaciju neposrednog rada sa djecom predškolskog uzrasta na poboljšanju motoričkih sposobnosti, korekciji posturalnog statusa i teorijskom obrazovanju ispitanika da stečena motorna znanja primjenjuju u svakodnevnom tjelesnom kretanju-vježbanju. Da studenti steknu osnovna znanja iz teorijskih i didaktičko metodičkih osnova tjelesnog odgoja, da bi mogli da savladaju ostale didaktičko i stručno metodičke sadržaje iz oblasti tjelesnog odgoja.

Sadržaj / struktura predmeta:

- Osnove programa i organizacija predškolskog odgoja i obrazovanja;
- Ciljevi predškolskog odgoja i obrazovanja;
- Uloga i značaj tjelesne aktivnosti u dječjem razvoju sa osvrtom na predškolski uzrast;
- Zadaci tjelesnog odgoja u predškolskom uzrastu; Faktori od kojih zavisi uticaj tjelesnog vježbanja u predškolskom uzrastu;
- Tjelesni odgoj i razvojne karakteristike djece (dojenče, malo dijete, predškolsko dijete);
- Obilježja rasta i razvoja djece predškolskog uzrasta (morfološki, motorički, funkcionalni, kognitivni...); Programski sadržaji tjelesnog vježbanja djece predškolskog uzrasta;
- Odgoj i njega djece uzrasta do tri godine; Funkcionalne igre, motoričke aktivnosti i dječja igra u predškolskom uzrastu;
- Konceptija jedinstva i odgoj djeteta. Razvojne teorije predškolskog perioda;
- Odgajatelj kao kreator sopstvenog programa rada;
- Cilj i funkcije pripremnog predškolskog programa; Zrelost ili gotovost djece za polazak u školu;
- Opća i posebna priprema djece za školu

Literatura:

Džibrić, Dž. (2015). Kineziološka metodika u predškolskom odgoju, Tuzla: Fakultet za tjelesni odgoj i sport.
Findak, V. (1995). Metodika tjelesne i zdravstvene kulture u predškolskom odgoju. Zagreb: Školska knjiga.

METODIKA MUZIČKOG ODGOJA I			ECTS
			4
Ukupan broj sati u semestru: 45			
Semestar: VII	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0+1	
<p>Cilj kolegija: Upoznati studente sa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnovnim pojmovima metodike muzičkog odgoja i obrazovanja, - Savremenim strategijama učenja i poučavanja muzičkog odgoja djece od rođenja do polaska u školu - Ciljevima i zadacima osnovnih vještina, metoda izučavanja, prepoznavanja, razumjevanja, raspisivanja i razrađivanja postojećih Planova i Prorama i priprema za usmjerene aktivnosti djece iz muzičkog odgoja i muzičke umjetnosti, - Strategijama, metodama i tehnikama razvoja i poticanja znanja, vještina i kompetencija za muziciranje i izvođenje najjednostavnijih muzičkih melodija i ritma, - Gradnjom instrumenata, razvoj smisla i zadovoljstva muzičke izvedbe (na dječjem instrumentariju), - Razvoju sposobnosti različitih oblika rada u muzičkom centru (tinskog, grupnog i individualnog, individualiziranog, kombinovanog ili rada u parovima), - Razvoju individualnih i grupnih potencijala za samostalnu interpretaciju jednostavnih muzičkih kompozicija, ritmičkih improvizacija, pokreta uz muziku, - Upoznavanje sa različitim umjetničkim i narodnim djelima naših ali i drugih naroda, - Upoznavanje sa vrstama glasova, jačine izvedbe, brzine i instrumenata, 			

- Prepoznavanje, usmjeravanje i saradnja roditelja sa potencijalno muzički darovitim učenicima,
- Povezivanja stečenog znanja sa već naučenim, te ih korelira sa srodnim centrima za odgoj i obrazovanje djece

Sadržaj / struktura predmeta:

1. Upoznavanje s osnovnim pojmovima muzičke i estetske kulture
2. Centar za muzičku kulturu i estetski odgoj djece u osnovnoj školi
3. Ciljevi i zadaci muzičke kulture u predškolskom uzrastu djece
4. Upoznavanje djece sa različitim vrstama glasova, instrumenata i osnovno razlikovanje jačeg od tišeg, bržeg od sporijeg tempa
5. Kako koncipirati usmjerenu aktivnost muzičke kulture za različit uzrast djece (priprema, Okvirni Nastavni Plan Program, realizacija, sredstva, pomagala..)
6. Parcijalni ispit 1

Primjena i praktična realizacija simulacije usmjerene aktivnosti iz muzičke kulture (uzrast 3-5 godina):

7. Razvoj muzičke pismenosti (ton, zvuk, jačina, brzina, glas, instrument)
8. Pjevanje (vrste glasova, tehnike pjevanja, skupno i individualno pjevanje uz sviranje ili matricu)
9. Sviranje na najjednostavnijim ritmičkim i melodijskim instrumentima (Orfov instrumentarij)
10. Slušanje i upoznavanje muzike (prepoznavanje instrumenata, glasova, muzičkih oblika, karaktera, tempa i dinamike,..)
11. Dječje muzičko stvaralaštvo
12. Integracija, korelacija i koncentracija u muzičkim usmjerenim i slobodnim aktivnostima
13. Okvirni Plan i Program za muzičke usmjerene aktivnosti djece do polaska u školu (priprema djece za polazak u školu)
14. Evaluacija dječjih postignuća i prepoznavanje potencijalno darovite djece u slobodnim i usmjerenim aktivnostima odgajnika kroz centre umjetnosti i muzičkog odgoja i obrazovanja
15. Drugi parcijalni ispit

Literatura:

1. Hodžić. R., (2005): Metodika muzike (za predškolski odgoj i razrednu nastavu), GRAFIČAR Bihać
2. Porobić. S., (2022): Metodika muzičkog odgoja, Tuzla
3. Domonji. I., (1986): Metodika muzičkog vaspitanja u predškolskim ustanovama: Svjetlost Sarajevo,
4. Porobić. S., (2015): Motivacija i kreativnost u nastavi muzičke kulture, OFF-SET Tuzla,

Metodika govorne komunikacije II			ECTS
			5
Ukupan broj sati u semestru: 60			
Semestar: VIII	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+1	
Cilj kolegija:			
Upoznavanje studenata s ortoepskom normom, osobinama usmenoga i pismenog govorenja, govornom komunikacijom, neverbalnom komunikacijom.			
Sadržaj / struktura predmeta:			
Teorije o razvoju govora. Funkcije govora i njihovo jedinstvo. Osnovi fonetike i fonologije. Govorni razvoj predškolskog djeteta. Uloga odgajatelja u razvoju govora. Govorna komunikacija među djecom. Metode rada. Oblici rada. Radno-igrovna sredstva. Korelacija među radnim područjima. Planiranje rada. Značaj i uloga dječije književnosti u razvoju govora. Govorne vježbe. Govorne igre. Govorno stvaralaštvo predškolske djece. Porodica, dijete, vrtić. Dijete i drugi jezik. Dijete i strani jezik.			

Literatura:

Ivo Škarić, Temeljci suvremenog govorništva, Školska knjiga, Zagreb, 2000.

U potrazi za izgubljenim govorom, Zagreb, 1982.

Ratmira Pjanić: Metodika rada na razvoju govora djece u predškolskoj ustanovi, Bihać, 2006.

METODIKA RAZVOJA ELEMENTARNIH MATEMATIČKIH POJMOVA II			ECTS
			5
Ukupan broj sati u semestru: 60			
Semestar: VIII	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+1	
Cilj kolegija:			
Naučiti matematičke koncepte i metode neophodne u daljnjem profesionalnom radu studenta, osposobiti studenta metodičko i vizuelnom razmišljanju, te stvoriti preduslove za metodičko kreativno rješavanje problema.			
Sadržaj / struktura predmeta:			
Metodika razvoja elementarnih matematičkih pojmova prirodnih brojeva. Metodika razvoja elementarnih matematičkih pojmova brojeva prve i druge desetice.			
Metodika razvoja elementarnih matematičkih pojmova brojeva prve stotice. Metodika razvoja elementarnih matematičkih pojmova brojeva prvog miliona.			
Metodika razvoja elementarnih matematičkih pojmova jednačina i nejednačina u nastavi matematike.			
Slovo - broj. Matematički izraz.			
Jednačine i njihovo rješavanje.			
Nejednačine i njihovo rješavanje.			
Metodika izučavanja elementarnih pojmova geometrijskih sadržaja.			
Prostorni oblici. Linija. Duž, (pa) tačka, (pa) prava i poluprava... Kružnica, krug, ugao.			
Pravougaonik i kvadrat kao omeđene ravne površi. Trougao. Crtanje trokuta, pravokutnika i kvadrata.			
Prvaokutna (kvadratna) mreža.			
Tačke i (ravne) figure u kvadratnoj mreži. Metodika izučavanja elementarnih mjerenja (veličina) u nastavi matematike. Mjerenje dužine, površine i zapremine.			
Mjerenje mase, vremena.			
Literatura:			
1. Sead Rešić: Matematika I-Metodika početne nastave, Papir karton, Tuzla, 2013. god.			
2. Markovac J. : Metodika početne nastave matematike, Školska knjiga , Zagreb, 1990.			
3. Margita Pavleković : Metodika nastave matematike sa informatikom I, Element			

Metodika predškolskog odgoja			ECTS
			5
Ukupan broj sati u semestru: 75			
Semestar: VIII	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 1+1	
Cilj kolegija:			
Cilj nastavnog predmeta je upoznavanje studenata sa:			
- specifičnostima odgojno-obrazovnog rada u ranom djetinjstvu i u predškolsko doba			
- organizacijom života u ustanovi za cjelodnevni i poludnevni boravak djece			

- strukturom odgojno-obrazovnog procesa.
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <p>Pojam, predmet i zadaci metodike predškolskog odgoja Specifičnosti odgojno-obrazovnog rada u ranom djetinjstvu i u predškolsko doba Uloga organizacije života u predškolskim ustanovama i zahtjevi za njeno uspješno ostvarivanje Normativi prostora za odgojno-obrazovni rad Uređivanje i opremanje prostora s obzirom na aktivnosti djece Vremenski raspored - režim dana Organizacija života u nekim od ostalih oblika okupljanja predškolske djece Pojam i vrste aktivnosti djece Igre i igrovne aktivnosti Socijalni odnosi među djecom i razvitak njihove ličnosti Uloga odgajatelja u organizaciji odgojno-obrazovnog procesa Načini i oblici rada odgajatelja sa djecom Razvoj autonomije djeteta u procesu odgoja i obrazovanja u vrtiću Opservacija i praćenje djece u odgojno-obrazovnoj praksi predškolskih ustanova Programiranje, planiranje i evidencija odgojno-obrazovnog procesa</p>
<p>Literatura:</p> <p>Kamenov, E. (1985). Metodika vaspitno-obrazovnog rada sa predškolskom djecom. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. Pitamic, M. (2013). Montessori igre i aktivnosti za bebe i djecu u ranoj dobi. Zagreb: Mozaik knjiga Vukasović, A. (1999). Pedagogija. Zagreb: Hrvatski katolički zbor „MI“. Bećirović-Karabegović, J. (2015). Opservacija i praćenje djece u odgojno-obrazovnoj praksi predškolskih ustanova. Školski vjesnik, časopis za pedagoškijsku teoriju i praksu vol. 64 (4), 721-728. Slunjski, E. (2011). Razvoj autonomije djeteta u procesu odgoja i obrazovanja u vrtiću. Pedagoškijska istraživanja, znanstveni časopis za pedagoškijska istraživanja vol. 8 (2), 217-230.</p>

Metodika likovnog odgoja II		ECTS
		4
Ukupan broj sati u semestru: 45		
Semestar: VIII	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0+1
<p>Cilj kolegija: Metodičko osposobljavanje studenata za kritičko promišljanje, kvalitetno planiranje i pripremanje metodičko-praktičnih likovnih aktivnosti primjenom suvremenih spoznaja metodike.</p>		
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Razvoj sposobnosti promatranja i doživljavanja vizualne stvarnosti. - Motivacija u likovnoj aktivnosti. -Načela i metode u vizualno-likovnom odgoju. - Razvojni zadaci u likovnom odgoju. -Organizacija i samoorganizacija djece. -Likovne tehnike u radu s djecom predškolskog uzrasta. - Umjetnička djela i reprodukcije kao poticaj za prepoznavanje, razumijevanje i primjenu likovnog jezika. -Kreativna igra kao poticaj za likovnu aktivnost. -Tematski sadržaji-poticaji u radu s djecom predškolskog uzrasta. 		

- Primjeri likovnih aktivnosti s djecom mlađe, srednje i starije grupe.
- Tematsko planiranje i programiranje
- Sastavljanje i pisanje priprema za aktivnosti s djecom predškolskog uzrasta,
- Analize originalnih dječjih radova, vrjednovanje dječjeg likovnog rada.

Literatura:

- Jakubin, M. , Grgurić N.(1996). Vizualno - likovni odgoj i obrazovanje. Eduka, Zagreb.
- Brešan, D. (2008.): Dječja likovna kreativnost: od prve do desete godine života. Osijek:
- Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera
- Karlavaris, B. (1991). Metodika likovnog odgoja 1. Hofbauer p.o, Rijeka.
- Karlavaris, B. (1991). Metodika likovnog odgoja 2. Hofbauer p.o, Rijeka.

Metodika tjelesnog odgoja II			ECTS
			4
Ukupan broj sati u semestru: 45			
Semestar: VIII	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0+1	
<p>Cilj kolegija: Upoznati studente za primjenu svih oblika obrazovnog rada u predškolskom tjelesnom odgoju. Upoznati studente sa tipičnim motoričkim znanjima koja se provode u svim oblicima odgojno-obrazovnog rada u predškolskom odgoju: mlađoj, srednjoj i starijoj starosnoj grupi djece predškolskog uzrasta.</p>			
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metodika tjelesnog odgoja djece predškolskog uzrasta (pojam;predmet); - Metode tjelesnog odgoja djece predškolskog uzrasta; - Principi tjelesnog odgoja djece predškolskog uzrasta; - Sredstva tjelesnog odgoja djece predškolskog uzrasta; - Izbor vježbi radi uticaja na tjelesni razvoj djeteta; - Metodičko organizacioni blici rada (frontalni, jednostavniji grupni, individualizirani rad); - Vrste tjelesnog vježbanja djece predškolskog uzrasta (oblici organizacije rada); - Sat tjelesnog odgoja (usmjerene aktivnosti); - Igra; - Opterećenje i ukupna aktivnost na satu; - Planiranje i programiranje tjelesnog vježbanja djece predškolskog uzrasta; - Praćenje i vrednovanje u predškolskom tjelesnom odgoju. Sadržaj praćenja i vrednovanja (antropološ. obilježja, motorička znanja i dostignuća, odgojni efekti rada); - Držanje tijela predškolske djece, Specijalna nastava–korektivno vježbanje; - Mjere obezbjeđenja u procesu tjelesnog odgoja; - Materijalno-tehnička osnova rada(prostor,oprema,sredstva) 			
<p>Literatura: Džibrić, Dž. (2015). Kineziološka metodika u predškolskom odgoju, Tuzla: FTOiS. Koritnik, M. (1988). 2000 igara. Naša djeca, Zagreb. Ivanković, A. (1988). Tjelesne vježbe i igre u predškolskom odgoju. Školska knjiga Zagreb.</p>			

METODIKA MUZIČKOG ODGOJA II			ECTS
			4
Ukupan broj sati u semestru: 45			
Semestar: VIII	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0+1	

Cilj kolegija:

- Upoznati studente sa različitim strategijama i metodama pripreme djece za usmjerene muzičke aktivnost u skladu s njihovim dispozicijama
- Razrada godišnjih planova i programa rada s ciljevima, zadacima, metodama izučavanja, prepoznavanja, razumijevanja i razrađivanja postojećeg Okvirnog Plana i Programa na godišnjem, polugodišnjem, mjesečnom, sedmičnom i dnevnom nivou
- Razvijanje, planiranje i programiranje različitih oblika rada u muzičkom centru (tinskog, grupnog i individualnog, individualiziranog, kombinovanog ili rada u parovima)
- Razvijanje individualnih i grupnih potencijala odgajnika za samostalnu interpretaciju jednostavnih muzičkih kompozicija, ritmičkih improvizacija, pokreta uz muziku (nadogradnja na tri nivoa)
- Upoznavanje sa različitim umjetničkim i narodnim djelima, kompozicijama, kompozitorima (naših ali i drugih naroda)
- Samostalno izvođenje minimalno dvije usmjerene aktivnosti iz muzičkog odgoja i obrazovanja na različitim nivoima uzrasta djece

Sadržaj / struktura predmeta:

1. Upoznavanje s pojmovima obaveznog vida odgoja i obrazovanja muzičke i estetske kulture
 2. detaljno planiranje centara za muzičku kulturu i estetski odgoj djece na godišnjem, polugodišnjem, mjesečnom, sedmičnom i dnevnom nivou
 3. Izvršiti adekvatne pripreme prije same realizacije usmjerene muzičke aktivnosti (unutar vrtića ili vani)
 4. Tehnike upjevanja, usvajanja i uvježbavanja pjesama po sluhu, muzičkih igara, plesova,
 5. Tehnike, metode i modeli usvajanja i uvježbavanja brojalica, rugalica i uspavanki
 6. parcijalni ispit 1
- Primjena i praktična realizacija usmjerenih aktivnosti iz muzičke kulture :
7. Aktivnosti razvoja muzičke pismenosti (ton, zvuk, jačina, brzina, glas, instrument)
 8. Aktivnosti pjevanja po sluhu (vrste glasova, tehnike pjevanja, skupno i individualno pjevanje uz sviranje ili matricu)
 9. Aktivnosti sviranja na ritmičkim i melodijskim instrumentima (Orfov instrumentarij)
 10. Aktivnosti slušanja i upoznavanja umjetničke i narodne muzike
 11. Dječje muzičko stvaralaštvo u slobodnim i usmjerenim aktivnostima
 12. Priprema djece za javne nastupe, posjete muzičkim centrima kulture, priredbe (primjena stečenih znanja i korelacija s drugim centrima)
 13. Realizacija obaveznog vida muzičke usmjerene aktivnosti djece do polaska u školu u skladu sa Okvirnim Planom Programom,
 14. Pisanje izvještaja evaluacije dječjih postignuća i potencijalno darovite djece, organizacija mini koncerata
 15. parcijalni ispit 2

Literatura:

1. Hodžić. R., (2005): Metodika muzike (za predškolski odgoj i razrednu nastavu), GRAFIČAR Bihać
2. Porobić. S., (2022): Metodika muzičkog odgoja, Tuzla
3. Porobić. S., (2022): Muzički odgoj i praksa, Tuzla
3. Domonji. I., (1986): Metodika muzičkog vaspitanja u predškolskim ustanovama: Svjetlost Sarajevo,
4. Porobić. S., (2015): Motivacija i kreativnost u nastavi muzičke kulture, OFF-SET Tuzla,

Ukupan broj sati u semestru: 45		
Semestar: VII	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0
<p>Cilj kolegija:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Upoznavanje studenata sa problematikom ranog djetinjstva, kurikulumom i organizacijom odgojno-obrazovnog procesa u predškolskoj ustanovi -Kvalitetnije razumijevanje i istraživanje problematike ranog djetinjstva, kurikuluma i organizacije odgojno-obrazovnog procesa u predškolskoj ustanovi -Upoznavanje sa procesom razvijanja i usavršavanja kurikuluma ranog djetinjstva -Razvijanje kritičke osjetljivosti spram istraživanja i teorija na području ranog odgoja -Ukazivanje na novu ulogu porodice i vrtića u kontekstu kurikuluma ranog odgoja 		
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pedagogija ranog djetinjstva kao sistem naučnih činjenica, metoda i teorija o ranom odgoju - Nova slika djeteta u pedagogiji djetinjstva - Nove paradigme institucionalnog odgoja u ranom djetinjstvu - Vrtić kao samoorganizirajući sistem u stanju stalne promjene - Različita određenja pojma kurikulum - Kurikulum i organizacija odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću - Integrirani kurikulum - Razvojni kurikulum - (Su)konstruktivistički kurikulum - Humanistički orijentiran kurikulum - Progresivni kurikulum - Kvantitativna i kvalitativna istraživačka paradigma u vrtiću - Studije slučaja, etnografska istraživanja, akcijska istraživanja u vrtiću - Novi pristup istraživanja kulture vrtića 		
<p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Slunjski, E. (2011). Kurikulum ranog odgoja, Zagreb: Školska knjiga. -Maleš, D. i sar. (2011). Nove paradigme ranog odgoja, Zagreb: Filozofski fakultet (Zavod za pedagogiju). -Slunjski, E. (2006): Stvaranje predškolskog kurikuluma u vrtiću – organizaciji koja uči. Zagreb, Čakovec: Mali profesor, Visoka učiteljska škola u Čakovcu. -Miljak, A. (2007), Teorijski okvir sukonstrukcije kurikuluma ranog odgoja.U: Previšić, V. (ur), Kurikulum. Zagreb: Zavod za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Školska knjiga, str 205.-252. 		

ENGLJSKI JEZIK U STRUCI III		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 45		
Semestar: VII	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0
<p>Cilj kolegija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osposobiti studente da komuniciraju na engleskom jeziku na (nižem) srednjem nivou, - osposobiti studente da razumiju odabrane audio i pisane tekstove (stručne kao i one općeg karaktera), da razgovaraju i pišu o temama obrađenim na nastavi, te iznose ideje o pitanjima iz njihove struke, - osposobiti studente da pravilno koriste opći i stručni vokabular obrađen na nastavi. 		
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <p>Predavanja:</p>		

1. Uvod u kolegij
2. Engleski jezik i obrazovanje
3. Engleski jezik za posebne namjene
4. Podučavanje učenika osnovnih škola
5. Odnosi među ljudima
6. Zdravlje
7. Opisivanje bolesti
8. Prvi test
9. Fitnes
10. Olimpijada
11. Novi svijet
12. Nove riječi u kontekstu
13. Stari svijet
14. Klasične igre na tabli
15. Drugi test

Vježbe:

1. Dijagnostički test
2. Aktivni i stativni glagoli
3. Zamjenice
4. Prijedlozi
5. Upravni i neupravni govor
6. Prilozi
7. Relativne klauze
8. Veznici
9. Imenica + prijedlog
10. Pridjev + prijedlog
11. Glagol + prijedlog
12. Frazalni glagoli
13. Zamjenice i determineri
14. Američki engleski
15. Utvrđivanje gradiva

Literatura:

Clandfield, L. & Jeffries, A. (2010). Global pre-intermediate coursebook. Macmillan.
 Clandfield, L. & Robb Benne, R. (2010). Global intermediate coursebook. Macmillan.
 Autentični tekstovi vezani za obrazovanje iz štampe i stručne literature.

Akcijska istraživanja u odgoju i obrazovanju		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 45		
Semestar: VII	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0
<p>Cilj kolegija: Osposobljavanje studenata da se bave istraživanjima koja imaju za cilj da se razvije nešto novo za praktičnu praksu, odnosno da rezultati istraživanja mogu biti primjenljivi u svakodnevnoj praksi i da doprinose rješavanju</p>		

praktičnih problema u odgoju i obrazovanju.
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Različita određenja akcijskog istraživanja. - Polazišta akcijskih istraživanja u filozofiji Johna Deweya - Lewinova teorija akcijskih istraživanja - Uticaj akcijskog istraživanja na škole - Akcijsko istraživanje – veza između teorije i prakse - Struktura akcijskog istraživanja - Ispitivanje trenutne prakse - Sistemsko prikupljanje podataka - Implementacija plana istraživanja - Validacija u akcionom istraživanju - Višedimenzionalna spiralna struktura akcijskog istraživanja (planiranje, akcija, posmatranje i refleksija) - Uvježbavanje svih pojedinih etapa i izrada vlastitog općeg plana spirale akcijskog istraživanja
<p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Matijević, M. Akciona istraživanja i unutarnja reforma osnovne škole, U Cerar, M. i Marentič-Požarnik, B. (ur.) - -Akcijsko raziskovanje v vzgoju in izobraževanju: zbornik kolokvija, (str. 78-87), Slovensko društvo pedagogov, Ljubljana, 1990. - McNiff, J., & Whitehead, J., (2002) Action research: Principles and practice. London: Routledge/Falmer, 2002, - Dewey, J. The quest for certainty: A study of the relation of knowledge and action, New York: Minton, Balch & Company, New York, 1929. - Hadžić-Suljkić, M., "Akcijska istraživanja" u Metodologija istraživanja u odgoju i obrazovanju, PrintCom, Tuzla, 2013.

Jezične igre		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 45		
Semestar: VII	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0
<p>Cilj kolegija: Upoznavanje sa formama pismenog i usmenog izražavanja i osposobljavanje za njihovu primjenu. Dalje, cilj je kolegija da poboljša komunikacijske vještine u pisanom i verbalnom obliku te da poboljša vještine kod studenata i studentica za individualni i timski rad.</p>		
<p>Sadržaj / struktura predmeta: Jezične igre (koliko i kada se koriste) u nastavi jezika i književnosti; Jezične igre u nastavnoj praksi: a) jezične igre u pravopisu; b) jezične igre u gramatici; c) jezične igre u književnosti; d) jezične igre u ortoepiji. Uloga nastavnika u motiviranju učenika. Vrste igara a) igre slušanja; b) igre govorenja; c) igre čitanja;</p>		

d) igre pisanja.

Kada se jezične igre upotrebljavaju (motivacija, obrada, ponavljanje i sinteza)?

Literatura:

1. Bežen, A. (2002). Metodčki pristup početnom čitanju i pisanju na hrvatskome jeziku. Zagreb: Profil.
2. Bognar, L. (1986). Igra u nastavi na početku školovanja. Zagreb: Školska knjiga.
3. Canale, M. (1983). From Communicative Competence to Communicative Language Pedagogy. London: Longman.
4. Duran, M. (1995). Dijete i igra. Jastrebarsko: Naklada «Slap».
5. Glasser, W. (2001). Svaki učenik može uspjeti. Zagreb: Alinea.
6. Herriot, P. (1981). Language and Teaching. U A Psychologica View, London: Methuen & Co Ltd. Halliday, M. A. K. (2003). The Language of early Childhood. London: Continuum.
7. Jelaska, Z. (2005). Usvajanje materinskoga jezika. U Jelaska, Z. i sur. (ur.) Hrvatski kao drugi i strani jezik, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.

Zaštita zdravlja i njega predškolske djece		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 45		
Semestar: VIII	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0
Cilj kolegija: Upoznati studenta s principima i osnovnim mjerama zdravstvene zaštite majki i djece predškolske dobi; s faktorima rizika nepovoljnim za zdravlje djeteta te načinima njihova prepoznavanja. Omogućiti studentu usvajanje temeljnih saznanja o psihofizičkom rastu i razvoju dojenčadi i predškolske djece te upoznati ga s preventivnim mjerama zaštite zdravlja djece. Omogućiti studentu usvajanje temeljnih znanja iz prehrane djece neophodnih za razumijevanje pravilne prehrane djece različitih dobnih skupina.		
Sadržaj / struktura predmeta: Osnovni principipi pravilne prehrane djece predškolske dobi. Rast i razvoj dojenčeta i predškolskog djeteta. Prehrana dojenčeta, dojenje i dohrana. Najčešće zarazne bolesti i vakcinacija. Najčešće nezarazne bolesti, kronične bolesti. Simptomatsko i preventivno liječenje. Prirođene i nasljedne bolesti, nesreće i udesi. Anatomija probavnog sustava, probava hrane i tekućine. Makronutrijenti (ugljikohidrati i vlakna) Makronutrijenti (bjelančevine i masti) Mikronutrijenti (vitamini i minerali) i voda u prehrani. Planiranje i evaluacija obroka predškolske djece. Zdravstvena ispravnost hrane, higijena namirnica, djece i dječjih vrtića		
Literatura: Mardešić, D i suradnici (2000) Pedijatrija, Školska knjiga Leach, P, (2004) Vaše dijete, Algoritam, Zagreb Vučemilović, LJ, Vujić Šisler, LJ. (2007) Prehrambeni standardi za planiranje prehrane djece u dječjim vrtiću-jelovnici i normativi. Hrvatska udruga medicinskih sestara. Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport, Sektor predškolski odjel.		

RITMIKA I PLES			ECTS
			3
Ukupan broj sati u semestru: 45			
Semestar: VIII	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0	
<p>Cilj kolegija: Ciljevi nastavnog predmeta su osposobljavanje studenata sa znanjem i razumjevanjem osnovnih ritmičkih i plesnih struktura, upotrebom metodičkog pristupa prilikom obučavanja, kao i spoznaja o mogućnostima sprovođenja ovih vrsta aktivnosti kao sportskih ili rekreativnih. Upoznati i obogatiti vlastite vještine i interpretacije, razviti interes i osjećaj za stvaralačko izvođenje muzički i ritmički uvjetovanih pokreta. Prepoznati plesne karakteristike zavičajnih dijelova BiH.</p>			
<p>Sadržaj / struktura predmeta: Osnovna obilježja plesa, ritma i ritmičke gimnastike, razvoj, pojavni oblici i primjena u edukaciji i rekreaciji; utjecaj na antropološki status djece; uloga muzike i pokreta u odgojno obrazovnom procesu djece; sistematizacija plesnih struktura (narodni, društveni, umjetnički ples); metodički postupci podučavanja i vježbanja ritmičkih i plesnih elemenata, kao i koreografskih cjelina; metode, sredstva i pomagala, te njihova primjena u nastavnom procesu.</p>			
<p>Literatura: Nožinović, A., Nožinović, Z. (2003) Ritmičko sportska gimnastika, TZ; Nožinović, A., Nožinović, Z. (2003) Plesovi, TZ; Nožinović Mujanović, A., Ibrahimbegović-Gafić, F., Salihamidžić, L. (2010) Osnove ritmičke gimnastike elementi bez rekvizita, TZ.</p>			

Matematičke igre			ECTS
			3
Ukupan broj sati u semestru: 45			
Semestar: VIII	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0	
<p>Cilj kolegija: Naučiti matematičke koncepte i metode neophodne u daljnjem profesionalnom radu studenta, osposobiti studenta metodičko i vizuelnom razmišljanju, te stvoriti preduslove za metodičko kreativno rješavanje problema.</p>			
<p>Sadržaj / struktura predmeta: Predmet, cilj i metode matematičkih igara u dječijem vrtiću. Predmet proučavanja, ciljevi i zadaci matematičkih igara u dječijem vrtiću • Metodika matematičkih igara u dječijem vrtiću.. Metode istraživanja kod matematičkih igara u dječijem vrtiću. Matematički pojmovi. Prepoznavanje brojeva i razumjevanje pojma broja. Prepoznavanje različitih geometrijskih oblika. Brojanje, sabiranje i oduzimanje. Upoređivanje visine i težine različitih predmeta . Razvrstavanje i grupiranje predmeta. Formiranje pojmova: više-manje-isto, gore -dolje-između. ispod-iznad, lijevo -desno -pravo. dugaško-široko, nisko-visoko, duboko-plitko . Povezivanje brojeva sa odgovarajućim brojem predmeta. Određivanje vremena, tj. koliko je sati.</p>			
<p>Literatura: 1. Sead Rešić: Matematika I-Metodika početne nastave, Papir karton, Tuzla, 2013. god. 2. Margita Pavleković : Metodika nastave matematike sa informatikom I, Element Zagreb 2001. 3. Sve zbirke zadataka za osnovnu školu od prvog do petog razreda devetogodišnje osnovne škole.</p>			

Psihologija dječje igre		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 45		
Semestar: VIII	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 1+0
<p>Cilj kolegija: Sticanje teorijskog i praktičnog znanja o pojmu, važnosti i osobitostima dječje igre. Osposobljavanje studenata za primijenu stečenog znanja u svrhu planiranja igrovnih sadržaja u radu s djecom u cilju njihova rasta i razvoja.</p>		
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Određenje dječje igre i njezine važnosti za razvoj djeteta - Diferencijacija čimbenika razvoja na unutarnje i vanjske – maturacija i igra - Teorije dječje igre - Vrste dječje igre obzirom na različite kriterije - Uloga dječje igre na kognitivni, socijalni, emocionalni i tjelesni razvoj – igra kao poticaj cjelokupnog razvoja - Uloga odraslih u igri - Spolne razlike u dječjoj igri - Kako igru učiniti efikasnijom - Učinci nedostatne igre 		
<p>Literatura:</p> <p>Klarin, M. (2017). Psihologija dječje igre. Zadar: Sveučilište u Zadru .</p> <p>Goldberg, S. (2003). Razvojne igre za predškolsko dijete : individualizirani program igre i učenja. Lekenik: Ostvarenje.</p> <p>Vasta, R. i sur. (2000). Dječja psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Duran, M. (2003). Dijete i igra. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p>		

2. Uslovi i način upisa obaveznih i izbornih predmeta i drugih aktivnosti

Studenti Filozofskog fakulteta studijskog odsjeka **Predškolski odgoj i obrazovanje** u drugoj, trećoj i četvrtoj godini studija mogu izabrati 1 izborni predmet po semestru, sa liste izbornih predmeta utvrđenih Nastavnim planom. Pošto je nastavnim planom utvrđen jedan izborni predmet po semestru, nastava se može organizovati na najviše 2 od ponuđenih izbornih predmeta.

Studenti mogu upisati pojedine predmete drugih studijskih programa Univerziteta koji se ne izvode na matičnom studiju, kao i drugih univerziteta u zemlji i inostranstvu, koji se ne izvode na matičnom studiju, i to samo ako je takav predmet predviđen nastavnim planom i programom za studij I ciklusa Predškolski odgoj i obrazovanje, odnosno ugovorima o saradnji, mobilnosti studenata i stipendijama razmjene studenata sa drugim univerzitetima.

Ostvareni ECTS bodovi priznaju se kao da su ostvareni u okviru studijskog programa Predškolski odgoj i obrazovanje, a bodovna vrijednost predmeta odgovora onoj koju taj predmet ima u okviru studijskog programa u okviru kojeg se izvodi.

Broj studenata koji mogu upisati pojedini predmet ograničen je kapacitetom fakulteta/Akademije, o čemu odlučuje dekan na prijedlog odgovornog nastavnika predmeta.

3. Uslovi upisa u sljedeći semestar, odnosno narednu godinu studija

Student stiče pravo na upis u narednu godinu studija ostvarivanjem ECTS kredita za predmete iz prethodne godine studija.

Student može prenijeti u narednu godinu studija, unutar trajanja jednog ciklusa, najviše deset (10) ECTS bodova ili najviše dva (2) predmeta, nezavisno koliko zajedno nose ECTS bodova.

Student koji ne ispuni uslove iz prethodnih stavova, obnavlja istu godinu studija.

Student koji obnavlja studijsku godinu izvršava preostale ispitne obaveze u terminima završnog popravnog i dodatnog popravnog ispita.

Student koji obnavlja studijsku godinu obavezan je platiti naknadu za obavljanje ispita prilikom svakog ponovnog polaganja završnog ili popravnog ispita iz predmeta u godini koju obnavlja, u visini koju utvrditi Senat.

Student koji obnavlja studijsku godinu, obavezan je prisustvovati realizaciji nastave samo iz nastavnih predmeta iz kojih nije izvršio utvrđene obaveze učešća u nastavi, odnosno nije ostvario pravo na potpis. Ako se u navedenom slučaju radi o predmetu iz grupe izbornih predmeta, student, u narednoj akademskoj godini, može ponovo upisati isti ili birati drugi izborni predmet koji nosi potreban broj ECTS kredita.

Student završne godine studija, koji je ovjerio posljednji semestar (apsolvent) zadržava status studenta absolventa koji traje od prvog dana naredne akademske godine do kraja iste, a sve preostale obaveze student absolvent izvršava u skladu sa Statutom Univerziteta i Zakonom.

Student imatrikulant ima pravo dovršiti započeti studij po nastavnom planu i nastavnom programu koji je važio prilikom upisa u prvu godinu studija i steći odgovarajući stručni, odnosno naučni naziv prema propisima koji su važili u vrijeme upisa na prvu godinu studija, isključujući retroaktivnu primjenu dodatnih obaveza.

4. Završetak studija

Student je uspješno završio ciklus studija ukoliko je položio sve ispite. Po završetku studija studentu se izdaje diploma kojom se potvrđuje da je završio prvi ciklus studija i stekao odgovarajuću akademsku titulu, odnosno naučno i stručno zvanje u skladu sa Spiskom akademskih titula, naučnih i stručnih zvanja koji donosi Ministar. Pored diplome, studentu se izdaje i dodatak diplomi za završeni prvi ciklus studija Predškolski odgoj i obrazovanje. Do izdavanja diplome studentu se, na njegov zahtjev, u roku od sedam dana od dana završetka studija, izdaje uvjerenje o diplomiranju koje ima status javne isprave i važi do izdavanja diplome i dodatka diplomi.

5. Uslovi prelaska sa drugih studijskih progama u okviru istih ili srodnih oblasti studiranja

Studentu Univerziteta se može omogućiti prelazak sa jednog studijskog programa na drugi studijski program pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja na I ciklusa studija na Univerzitetu u Tuzli.

Studentu drugog Univerziteta može se omogućiti prelazak sa istorodnih akreditovanih studijskih programa na studijski program Filozofskog fakulteta u Tuzli, pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja I ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.

Istorodnim studijskim programom smatraju se studij Predškolskog odgoja i obrazovanja i studijski programi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

6. Uslovi nastavka studija

Po završetku studija prvog ciklusa student može nastaviti studij drugog ciklusa u trajanju od jedne godine.

